

Nordea

Årsrapport 2016

Nordea Finans Norge AS

Nordea Finans Norge AS er en del av Nordea-Finance. Nordea Finance inngår i Nordea divisjonen Transaction Banking. Nordea har rundt 11 millioner kunder, kontorer på ca. 600 forskjellige steder og er blant de ti største totalbankene i Europa målt etter markedsverdi. Nordea-aksjen er notert på NASDAQ OMX Nordic Exchange i Stockholm, Helsinki og København.

Innhold

Nordea Finans Norge AS

- Fem år i sammendrag	3
- Styrets årsberetning	4
- Resultatregnskap	8
- Balanse	9
- Oppstilling over endringer i egenkapital	10
- Kontantstrømoppstilling	11
- Noter til regnskapet	13
- Revisjonsberetning	42

Nordea Finans Norge AS – Fem år i sammendrag

Resultat

NOK tusen	2016	2015	2014	2013	2012
Resultat før tap	613 002	584 750	558 186	555 637	471 315
Tap på utlån, netto	43 996	27 429	46 466	51 494	132 608
Driftsresultat	569 006	557 321	511 720	504 144	338 707

I % av gjennomsnittlig forvaltningskapital

Resultat før tap	2,4 %	2,4 %	2,6 %	2,9 %	2,7 %
Tap på utlån, netto	0,2 %	0,1 %	0,2 %	0,3 %	0,8 %
Driftsresultat	2,2 %	2,3 %	2,4 %	2,6 %	1,9 %

Nøkkeltall - balanse

Factoring	1 457 774	1 354 863	799 160	455 109	935 562
Leasing	14 943 574	14 081 268	13 771 133	12 315 499	10 735 633
Andre utlån	10 015 141	9 195 285	8 344 737	7 722 988	6 937 696
Nedskrivning på grupper av utlån	74 193	56 213	48 236	42 159	23 349
Nedskrivning på individuelle utlån	230 069	227 484	246 835	237 103	236 434
Ansvarlig kapital	4 537 000	3 436 000	2 992 000	2 590 168	1 930 087
Forvaltningskapital	26 225 731	24 783 566	22 957 861	20 292 493	18 419 022

Kapitaldekning

Kapitaldekning per 31.12.*	21,9 %	17,5 %	16,3 %	16,1 %	13,1 %
----------------------------	--------	--------	--------	--------	--------

* Etter overgangsreglene

Styrets årsberetning

Nordea Finans Norge AS oppnådde i 2016 et resultat av ordinær drift på 569 millioner kroner. Styret vurderer resultatet for 2016 som godt.

Selskapets organisering

Hovedkontoret til Nordea Finans Norge AS er i Oslo og selskapet har organisasjonsnummer 924 507 500. Nordea Finans Norge AS var til og med 1. januar 2017 et heleid datterselskap av Nordea Bank Norge ASA. Som et ledd i en omorganisering i Nordea konsernet ble selskapet overført til Nordea Bank AB fra og med 2. januar 2017. Nordea Finance utgjør sammen med Trade Finance og Working Capital enheten Transaction Banking Financial Services som sammen med Cash Management og Cards utgjør enheten Transaction Banking. Nordea Finance har delt opp sin operative modell i de fire forretningsområdene Nordea Bank Sales, Point of Sale, Car Finance og Vendor Finance. For øvrig samarbeider selskapet med NF Fleet AS på biladministrasjon og NF Techfleet AB på løsøreleasing med tilleggstjenester. Nordea Finans Norge AS eier 20 % av aksjene i NF Fleet AS og 4,5 % av aksjene i NF Techfleet AB. Nordea Finans selskapene eier til sammen 20 % av aksjene i NF Techfleet AB.

Virksomheten

Nordea Finance har produktansvaret for leasing, factoring, bilfinansiering og salgfinansiering i Nordea. Fra og med 1. oktober 2016 ble Nordea's pantelånekontor i Norge overdratt til Nordea Finans Norge. Produktene distribueres gjennom bankens landsomfattende salgsnett, ved selskapets egne medarbeidere og via samarbeidende leverandører. Resultatoppfølgingen skjer således både på selskapsnivå og segmentnivå. Nordea Finance arbeider med samordning av systemløsninger for å oppnå synergier på tvers av landegrensler. Felles factoringsystem er implementert i alle land og nytt lån- og leasingsystem som skal tas i bruk i alle enheter, er implementert i Finland i 2016. Ved å implementere felles systemer reduseres antall produksjonssystemer hvilket vil gi mer rasjonelle og økonomisk drift. For å utnytte synergier og stordriftsfordeler er det etablert felles støttefunksjoner for Operational and Regulatory Risk, HR & Transformation, Finance & Analytics, Credit & Risk, Business Development and Strategy Implementation & PMO.

Pensjon

Nordea Finans Norge besluttet i 2016 å endre pensjonsordningene for ansatte født i 1958 eller senere fra ytelsesbasert pensjon til innskuddsbasert pensjon. De opptjente pensjonsrettighetene under ytelsesbasert ordning er plassert som fripoliser og vil fortsatt ble presentert som forpliktelser i balansen. Disse forpliktelsene er redusert da forutsetningene om fremtidig lønnsvekst er fjernet i estimatene. Dette har

medført en engangseffekt med redusert personal-kostnad på 32 millioner kroner.

Utviklingen i rammevilkår

Markedet

Vekstdata i 3. kvartal viste tegn til en nedgang i den norske økonomien. Nedgangen i oljerelatert aktivitet tyngtet fortsatt økonomien. I resten av økonomien var bildet ganske godt og arbeidsledigheten stabil. Den negative utviklingen i detaljhandelen har stabilisert seg og salget økte noe i 4. kvartal. Nordea Finans er eksponert innen bilfinansiering. Bilsalget i 2016 ble på hele 154.603 personbiler hvilket er det høyeste salget siden 1986. Også investeringene i anleggsmidler var høye i 2016. Markedet må derfor sies å ha vært godt for selskapets produkter i 2016.

Reguleringer

Det er i Norge gjennomført økte kapitalkrav som følge av anbefalinger fra EBA. I 2016 har dette medført en motsyklisk buffer på 1,0 % poeng fra og med 30. juni og ytterlige 1,0 % poeng buffer som systemviktig finansinstitusjon fra og med 1. juli 2016. I tillegg har selskapet også fått PILLAR II krav. Disse kravene styrker soliditeten, men kapitalen som skal forrentes øker.

IASB har lansert den nye standarden IFRS 16 for leiekontrakter. Standarden fjerner skillet mellom operasjonelle og finansielle leieavtaler for leietager. Bortsett fra leieavtaler med løpetid under 12 måneder og objekter med lav verdi så skal alle leieavtaler balanseføres. Standarden som trer i kraft 01.01.2019 omfatter de selskaper som er pliktig til å følge IFRS og forventes ikke å ha vesentlig innvirkning på Nordea Finans Norge AS sitt regnskap eller kapitaldekning. IASB har også ferdigstilt standarden for finansielle instrumenter IFRS 9. Nordea har vurdert selskapets klassifisering og måling av balanseposter og ikke funnet vesentlige avvik fra målingen i IAS 39. Nedskrivningsreglene etter IFRS 9 vil være basert på forventede kreditt tap og ikke intrufne tap som i dag. De nye reglene forventes å øke tapsnedskrivningene og redusere egenkapital, men effekten på egenkapitalen kan ikke fastsettes da det er forventet at BASEL komiteen vil fastsette nye regler ved overgangen til IFRS 9.

Årsregnskapet

Resultatregnskapet

Driftsresultatet i 2016 ble 569,0 millioner kroner (560,9 millioner kroner). Avkastning etter skatt i prosent av gjennomsnittlig egenkapital ble 11,9 % i 2016. Gjennomsnittlig egenkapital i prosent av forvaltningskapitalen er økt fra 11,9 % i 2015 til 14,1 % i 2016. Resultatene for forretningsområdene vises i note 2.

Driftsinntektene økte med 11,6 millioner kroner i 2016 (1,3 %). Inntektsveksten skyldes økt utlån med 5,7 %. Sum driftsinntekter, fratrukket avskrivning driftsmidler fra operasjonelle leasingavtaler, målt i prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital, har sunket fra 3,57 % i 2015 til 3,41 % i 2016. Nedgangen i rentemargin skyldes først og fremst konkurransemessige forhold.

Selskapets driftskostnader ble totalt 304,7 millioner kroner i 2016 (317,8 millioner kroner). Avskrivninger operasjonell leasing er inkludert med 48,3 millioner kroner (51,6 millioner kroner). Engangseffekt på pensjon ga 32,0 millioner kroner i reduserte personalkostnader. Konserninterne kostnader økte med 17 millioner kroner.

Tap på utlån utgjør 44,0 millioner kroner, tilsvarende 0,17 % av gjennomsnittlig forvaltningskapital. Tapene i 2016 inkluderer økning i nedskrivning på grupper av utlån med 18,0 millioner kroner. De individuelt vurderte tapene beløper seg således til 26,0 millioner kroner, tilsvarende 0,10 % av gjennomsnittlig utlån. Tapene i 2016 vurderes å være lavere enn et normalisert nivå for virksomheten.

Eiendeler

Forvaltningskapitalen var ved utgangen av 2016 på 26.226 millioner kroner (24.784 millioner kroner). Økningen i forvaltningskapitalen har vært på 6,1 % i 2016.

Aksjer i tilknyttede selskaper er bokført til 22,8 millioner kroner og referer seg til en 20 % eierandel i NF Fleet AS. Immaterielle eiendeler på 73,4 millioner kroner referer seg til aktivert programvare til eget bruk.

Gjeld

Nordea Finans Norge AS funder seg kun fra morbank. Ledig trekkfasilitet var pr 31.12.2016 5.390 millioner kroner omregnet til gjeldene valutakurs ved dette tidspunktet. Utsatt skatt beløper seg til 632,5 millioner kroner og har økt med 61,3 millioner kroner i 2016. Utsatt skatt henføres først og fremst til leasing-driftsmidler.

Egenkapital og ansvarlig lån

Egenkapitalen økte med årets resultat på 427,6 millioner kroner og ny innbetalt aksjekapital med 752,7 millioner kroner. Netto effekt på revaluering av pensjonsforpliktelsen har belastet egenkapitalen med

32,7 millioner kroner. Ansvarlig lån utgjør til sammen 380 millioner kroner og er tidsbegrenset med forfall henholdsvis i 2022 og 2023.

Kapitaldekning

Ansvarlig kapital i Nordea Finans Norge AS var ved årsskiftet 4.537 millioner kroner, hvorav kjernekapitalen utgjør 4.157 millioner kroner. Dette gir en kapitaldekning på 21,9% mens kjernekapitalen utgjør 20,1%. Resultatet for perioden på 428 millioner kroner er inkludert i kjernekapitalen. Kapitalkravene inndeles i ren kjernekapital, kjerne-kapital og ansvarlig kapital. De regulatoriske kravene til kapitaldekning pr 31.12.2016 er ren kjernekapital 13,5 %, kjernekapital 15 % og ansvarlig kapital 17 %. Da Nordea Finans Norge ikke har noen hybridkapital vil kravet til ren kjernekapital og kjernekapital bli det samme. Nordea Finans Norge AS benytter IRB grunnleggende metode for bedrifter og institusjoner, men standard metode for SME, privatkunder, stat og kommune. For bedrifter hvor IRB metode er benyttet er risikovektingen 67 % pr 31.12.2016. Nordea Finans Norge AS inngår i konsernets ICAAP prosess hvor de interne kapitalkravene estimeres. Styret mener selskapet gjennom aksjekapitalutvidelsen på 752 millioner kroner i 2016 er blitt godt kapitalisert pr 31.12.2016.

Ytterligere informasjon om kapital og risikostyring er presentert i note 9 Kapitaldekning og www.nordea.com rapportering av Kapital og Risikostyring.

Overføringer og disponeringer

Totalresultatet for 2016 ble 394,9 millioner kroner. Det vil bli foreslått for Generalforsamlingen i 2017 å holde tilbake resultatet for 2016.

Disponeringen i årsregnskapet viser:

Tilført annen egenkapital:	394,9 millioner kroner
Totalt disponert:	394,9 millioner kroner

Kontantstrøm

Netto kontantstrøm fra driftsaktiviteter før endringer i eiendeler og gjeld ble 602,4 millioner kroner i 2016. Tilsvarende for 2015 var 629,3 millioner kroner. Avvik i 2016 mellom driftsresultat og kontantstrøm skyldes først og fremst nedskrivning for tap på utlån og avskrivninger av driftsmidler. Kontantstrøm fra alle driftsaktiviteter er -915,3 millioner kroner i 2016. Operasjonelle leieavtaler klassifiseres som driftsmidler leasing. Det er solgt for 46,3 millioner kroner i slike driftsmidler og kjøpt programvare for 38,5 millioner kroner i 2016. Etter innbetaling av aksjekapital 752,8 millioner kroner er økningen i likviditeten på 235 tusen kroner. Ubenyttet del av trekkfasilitet i Nordea Bank Norge beløper seg til 5.390 millioner kroner. Denne ubenyttede delen av trekkfasiliteten er ikke tatt inn i kontantstrømanalysen.

Redegjørelse

Styret bekrefter at betingelsene for fortsatt drift er til stede og regnskapsavleggelsen er foretatt under disse forutsetninger. Årsregnskapet gir et rettviseende bilde av Nordea Finans Norge AS sine eiendeler og gjeld samt finansielle stilling. Det er benyttet IFRS som regnskapsstandard.

Risikostyring

Styrets risikokomite

Styret etablerte i 2016 en risikokomite som bistår styret med å utøve overvåkningsansvaret knyttet til styring og kontroll av risiki, rammeverkene for risiko samt kontroller og rutiner tilknyttet dette.

Kredittrisiko

Primæransvaret for å styre kredittrisiko innen eget området har de enkelte produkt - og kundeområdene i Nordea Finans Norge AS. Group Risk management er ansvarlig for rammene for kredittprosessen og kredittrisikostyring i konsernet. Disse består av retningslinjer og instruksjoner som Nordea Finans Norge AS følger. Kredittinstruksen i Nordea Finans Norge AS bygger på konsernets instruks og styret fastsetter fullmakter for kredittkomiteer på ulike nivåer innenfor forretningsområdene. Større kreditter må besluttes i konsernets kredittkomiteer. Group Credit Risk Management er ansvarlig for å kontrollere og overvåke kvaliteten på portefølje og prosesser. Group Credit Control gjennomfører stedlig kontroll. Rapporter fra kreditt kontrollen fremlegges for styret og kontrollkomiteen.

Alle bedriftskunder med engasjement over 2 millioner kroner rates og de andre kundene scores. Rating på hver kunde gjennomgås årlig og beregnes på nytt. Scorekortene og strategien for disse overvåkes kontinuerlig og justeres. Den gjennomsnittlige PD (sannsynlighet for mislighold de neste 12 måneder) for bedriftskunder med rating var 1,03 % (0,70 %) per 31.12.2016. Den relative andel av risikoklassene med høy, meget høy og misligholdt volum er redusert med fra 4,7 % til 4,1 % i løpet av 2016. Forfalte utlån som ikke er vurdert for verdifall er redusert med 5,4 % siden forrige årsskiftet. Selv om ratingscore i 2016 er svakere enn i 2015 er den totale kredittrisikoen forbedret da utlånsmassen som rates er vesentlig mindre enn de som scores. Personmarked og små / mellomstore bedrifter har derfor vist forbedring siden 2015. Normaliserte tap for virksomhetene anslås til 0,20 - 0,30 % poeng p.a, se også note 30.

Nordea Finans Norge AS har fokus på god sikkerhetsdekning. God kompetanse på verddivurdering av de objekter som finansieres er en kjernekompetanse. For å evaluere denne risikoen foretas det derfor en løpende måling og rapportering av mislighold og tap for ulike objekter og kredittstrategien endres etter de erfaringer som gjøres. Personkjøretøy og nyttekjøretøy

utgjør 57,3 % av de totale utlån, mens anleggsmaskiner utgjør 16,4 % av utlånet. De største utlånssektorene / -næringene er:

Tall i mill. kroner	2016	2015
Husholdning	9.875	8.996
Forretningsmessig tjenesteyting	3.133	2.805
Varehandel	2.971	3.021
Bygg og anlegg	2.966	3.023
Jordbruk, fiske	1.634	1.610

Brutto mislighold utlån er redusert med 47 millioner kroner i 2015. Netto mislighold pr 31.12.2016 er 233 (252) millioner kroner, hvilket tilsvarer 0,9 % (1,0 %) av brutto utlån. Tapsutsatte engasjement utgjør netto 126,8 millioner kroner (87,1 millioner kroner). Det er i tillegg til de individuelle tapsnedskrivningene foretatt nedskrivninger på grupper av utlån. Denne nedskrivningen økte med 18,0 millioner kroner i 2016 og utgjør totalt 74,2 millioner kroner. De totale tapsnedskrivningene er 304,3 millioner kroner. Dette utgjør 52 % av brutto misligholdte og tapsutsatte engasjementer. Utlån til kunder med hvor det er gitt betalingslettelse og som ellers antas å ville fått betalingsutfordringer (forbearance) beløper seg til 256,8 millioner kroner. Nedskrivningene ansees å være tilstrekkelig for å dekke identifiserte tap og inntrufne, men ikke ennå identifiserte tap.

Operasjonell risiko og intern kontroll

Operasjonell risiko defineres som risikoen for direkte eller indirekte tap, eller tap av omdømme forårsaket av utilstrekkelige interne rutiner, systemer, menneskelige feil eller eksterne hendelser. Internkontrollen er lagt opp for å minimere denne risikoen. I dette arbeidet vektlegges kartlegging av risiko med hensyn til omfang og hvor sannsynlig det er at risikoen inntreffer. Internkontrollen er et ledelsesansvar. Første forsvarslinje er selskapets egne medarbeidere som har ansvar for risiko og etterlevelse av lovverk og etiske regler. Andre forsvarslinje er et sett av standarder og konserndirektiver. Den viktigste rutinen i den aktive risikostyringen er den årlige vurderingen av egen virksomhet som identifiserer de viktigste risikoene. Internrevisjonen i konsernet er den tredje forsvarslinjen og den gjennomfører årlige kontroller og rapporterer til styret om risikostyring, etterlevelse av lovverk og kontrollrutiner.

Samfunnsansvar og miljømessige hensyn

Selskapets virksomhet forurenser ikke det ytre miljø direkte, men det vil ved finansiering av enkelte objekter indirekte kunne sies at forurensning av ytre miljø forekommer. Det er gitt retningslinjer for kredittprosessen at miljöhensyn skal inngå som en del av risikoanalysen. I 2015 lanserte Nordea en ny proaktiv bærekraftstrategi. Arbeidet med styrket etisk forretningskultur er videreført i 2016. De viktigste prinsippene er nedfelt i de etiske retningslinjene (Code

of Conduct) og Nordea prinsipper for bærekraft (Nordea Sustainability Policy).

Likviditetsrisiko

Selskapets likviditet baseres på trekkrettigheter hos morbank. Denne trekkrettigheten beløper seg til 2.870 millioner Euro. Nordea Finans Norge AS rapporterer løpende alle fremtidige kontantstrømmer til Group Treasury og er inkludert i konsernets totale likviditetsplanlegging.

Strukturell renterisiko

Strukturell renterisiko er det beløpet samlet rentenetto vil endres med de neste 12 måneder dersom rentene endres med ett prosentpoeng. Renteposisjonene rapporteres til Group Treasury og inngår i konsernet totale oppfølging. Renterisikoen per 31.12.2016 er beregnet til 3,7 millioner kroner for Nordea Finans Norge AS. Group Treasury og styret i Nordea Finans Norge AS fastsetter hvilken maksimal renterisiko selskapet kan ta.

Valutarisiko

Selskapets policy for utlån i valuta er at alt utlån skal fundes i samme valuta. Det tas derfor ikke valutaposisjoner, men det kan regnskapsmessig fremkomme differanser på grunn av rentemarginer som ikke er vekslet. Omregnet til norske kroner og med kurs per 31.12.2016 er eiendeler i fremmed valuta 814 millioner kroner. Valutaeksponering omregnet til norske kroner per 31.12.2016 utgjorde 2,6 millioner kroner.

Organisasjon og miljø

Per. 31.12.2016 hadde Nordea Finans Norge AS 195 (190) ansatte, og antall årsverk utgjorde 180 (178). I tillegg kommer vikarer og engasjementsstillinger. Antall sykedager var 1.865 tilsvarende 4,2 % av 44.371 mulige arbeidsdager. Det er ikke registret noen form for personskader eller ulykker som har medført materielle tap i løpet av året. Resultatene fra persona-

tilfredshetsundersøkelsen (ESI) viser hva våre medarbeidere mener om arbeidsforhold og jobbinnhold, vår ledelse og våre verdier. ESI undersøkelsen i 2016 viste en score på 74 av 100 mulige poeng.

51 % av alle heltidsansatte er kvinner, mens 37 % av ledere med personalansvar er kvinner. Å ha flere kvinner i topplederstillinger er en prioritet i hele Nordea. På konsernnivå er det etablert en egen enhet med fokus på mangfold herunder en bedre kjønnsfordeling på ledende stillinger. Likestilling mellom kjønnene er nedfelt i de ulike personal policies. Nordeas Corporate Citizenship Principles gir følgende overordnede føring: «vi diskriminerer ikke på grunnlag av kjønn, etnisk bakgrunn, religion eller andre grunner.» Retningslinjene sier også at ansatte ikke skal diskrimineres ut fra et helsemessig perspektiv, samt at det fysiske miljøet skal tilpasses den enkeltes behov. Alle ansatte er med i et felles overskuddsdelingsprogram. Kriteriene for fordelingen vedtas av styret i Nordea Bank AB. For nærmere informasjon, se årsrapporten fra Nordea Bank AB.

Hendelser etter balansedagen

Det har ikke inntruffet hendelser etter balansedagen som har vesentlig betydning for det avlagte regnskapet i Nordea Finans Norge AS.

Utsikter

Lav oljepris har gitt mindre negative konsekvenser på norsk økonomi enn fryktet. Dette skyldes blant annet god omstillingevne. Utsiktene for 2017 er derfor noe bedre enn ved inngangen til 2016, men 2017 forventes å bli preget av usikkerhet, lav vekst og lave renter. Det er derfor usikkerhet knyttet til vurderinger av fremtidige forhold. Selskapet er godt kapitalisert for å møte en eventuell svekkelse i makroøkonomien og investerer betydelig i nye kjernesystemer for å effektivisere driften. Styret forventer god inntjening for selskapet også i 2017.

Oslo 9. februar 2017

Peter Hupfeld
Styrets formann

John Arne Sætre

Trine Skøien

Mårten Broman

Sjur Loen
Adm.dir.

Resultatregnskap

NOK tusen	Note	2016	2015
Driftsinntekter			
Renteinntekter	1, 3	884 317	937 883
Rentekostnader	3, 28	-209 170	-265 667
Netto renteinntekter		675 147	672 216
Gebyr- og provisjonsinntekter	1, 4	124 555	122 736
Gebyr- og provisjonskostnader	4	-8 447	-7 980
Netto gebyr- og provisjonsinntekter		116 108	114 755
Andre driftsinntekter	5, 26	126 449	119 162
Sum driftsinntekter		917 704	906 133
Driftskostnader			
Generelle administrasjonskostnader:			
Personalkostnader	7	-138 571	-165 728
Andre kostnader	6	-116 680	-99 153
Avskrivning på varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	18, 19	-1 189	-1 305
Avskrivninger driftsmidler leasing	18, 19	-48 263	-51 581
Sum driftskostnader eksklusive tap på utlån		-304 702	-317 768
Resultat før tap		613 002	588 365
Tap på utlån, netto	14, 15	-43 996	-27 429
Driftsresultat	2	569 006	560 936
Skattekostnad	13	-141 422	-105 620
Resultat for perioden		427 584	455 316
Totalresultat			
NOK tusen		2016	2015
Resultat for perioden		427 584	455 316
Pensjonskostnad			
Revaluering pensjonsforpliktelse ¹	24	-43 557	26 179
Skatt på revaluering ytelserplaner ¹	13	10 889	-6 790
Øvrige resultatkomponenter, netto etter skatt		-32 668	19 389
Totalresultat		394 917	474 705
Som tilskrives:			
Aksjonærer i Nordea Finans Norge AS		394 917	474 705
Sum		394 917	474 705

¹ Komponenter som ikke kan bli reklassifisert til resultatregnskapet

Balanse

NOK tusen	Note	31.des 2016	31.des 2015
Eiendeler			
Kontanter		200	0
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	10, 11, 28	14 242	20 250
Utlån til og fordringer på kunder	15	26 103 534	24 332 983
Aksjer i tilknyttede selskaper	26	22 829	17 990
Aksjer	27	2 824	2 824
Immaterielle eiendeler	18	73 440	36 132
Varige driftsmidler	19	141	139
Driftsmidler leasing	19	0	350 209
Andre eiendeler	20	8 522	23 039
Sum eiendeler		26 225 731	24 783 566
Gjeld			
Lån fra kredittinstitusjoner	11, 28, 29	20 687 482	20 532 432
Annen gjeld	11, 23	141 490	72 409
Påløpte, ikke forfalte kostnader og forskuddsbetalte inntekter	22, 28	86 477	85 687
Pensjonsforpliktelse	24	50 002	41 814
Utsatt skatt	13	632 501	571 162
Ansvarlig lånekapital	8,28, 29	380 000	380 000
Sum gjeld		21 977 952	21 683 504
Egenkapital			
Aksjekapital	9	75 663	75 600
Overkurs	9	1 190 137	437 400
Annen egenkapital	9	2 981 979	2 587 062
Sum egenkapital		4 247 779	3 100 062
Sum gjeld og egenkapital		26 225 731	24 783 566

Oslo 9. februar 2017

Peter Hupfeld
Styrets formann

John Arne Sætre

Trine Skøien

Mårten Broman

Sjur Loen
Adm.dir

Oppstilling over endringer i egenkapital

NOK tusen	Aksjekapital ¹	Overkurs	Annen Egenkapital		Sum egenkapital
			Andre reserver Ytelsepensjon	Tilbakeholdt overskudd	
Balanse per 1. jan 2016	75 600	437 400	3 777	2 583 286	3 100 062
Resultat for perioden				427 584	427 584
Innbetalt kapital	63	752 737			752 800
Poster fra totalresultatet, etter skatt			-32 668		-32 668
Balanse per 31. des 2016	75 663	1 190 137	-28 891	3 010 870	4 247 779

NOK tusen	Aksjekapital ¹	Andre fond	Andre reserver		Sum egenkapital
			Ytelsepensjon	Tilbakeholdt overskudd	
Balanse per 1. jan 2015	75 600	437 400	-15 613	2 127 815	2 625 202
Resultat for perioden				455 316	455 316
Aksjebasert betaling ²				154	154
Poster fra totalresultatet, etter skatt			19 389		19 389
Balanse per 31. des 2015	75 600	437 400	3 777	2 583 286	3 100 062

¹ Aksjekapitalen på NOK tusen 75.663, består av 63.000 aksjer med pålydende NOK 1.201

² Referere seg til Long Term Incentive Program (LTIP)

Kontantstrømoppstilling

NOK tusen	2016	2015
Driftsaktiviteter		
Driftsresultat	569 006	560 936
Justering for poster utenom kontantstrømmen	33 405	68 349
Kontantstrøm fra driftsaktiviteter før endring i eiendeler og gjeld i driftsaktiviteter	602 411	629 285
Endringer i eiendeler i driftsaktiviteter		
Endring utlån til kredittinstitusjoner	6 043	14 351
Endring i utlån til kunder	-1 538 175	-1 753 472
Endring i andre eiendeler	14 517	62 276
Endringer i gjeld driftsaktiviteter		
Endring annen gjeld	-112	-31 016
Kontantstrøm fra driftsaktiviteter	-915 316	-1 078 575
Investeringsaktiviteter		
Kjøp av varige driftsmidler	-38	-98
Kjøp av immaterielle eiendeler	-38 459	-14 924
Kjøp av varige driftsmidler leasing	-51	-203 799
Salg av varige driftsmidler leasing	46 250	10 496
Kjøp av aksjer	0	-496
Kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	7 701	-208 821
Finansieringsaktiviteter		
Endring lån fra kredittinstitusjoner	155 050	1 288 008
Kapitalinnskudd	752 800	0
Kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	907 850	1 288 008
Kontantstrøm i perioden	235	612
Likviditetsbeholdning ved begynnelsen av perioden	5 513	4 901
Likviditetsbeholdning ved utgangen av perioden	5 748	5 513
Endring	235	612

Kommentarer til kontantstrømoppstillingen

Kontantstrømoppstillingen er satt opp i henhold til IAS 7 og viser innganger og utganger av likviditet i løpet av året.

Kontantstrømoppstillingen er satt opp etter den indirekte metoden som betyr at resultat er justert for effekter av ikke likvide transaksjoner som avskrivninger og tap på utlån. Kontantstrømmene deles opp i drifts- og investeringsaktiviteter.

Driftsaktiviteter

Driftsaktiviteter er de viktigste inntektsproduserende aktiviteter og kontantstrømmer kommer hovedsakelig fra resultat før skatt for året justert for poster utenom kontantstrøm og betalt inntektsskatt. Justering for poster utenom kontantstrømmen

NOK tusen	2016	2015
Avskrivninger på driftsmidler og immaterielle eiendeler	1 189	1 305
Avskrivninger på driftsmidler leasing	48 263	51 581
Nedskrivning for tap på utlån	31 162	18 237
Urealiserte salgsgvinster	-7 348	-6 875
Resultat tilknyttet selskap	-4 838	
Endringer i periodisering av avsetninger	790	7 504
Endring pensjonsforpliktelse	-35 369	118
Annet	-443	94
Sum	33 405	71 964

Endringer i eiendeler og gjeld i driftsaktiviteter består av eiendeler og gjeld som er del av den ordinære forretningsvirksomheten, som utlån, fordringer og innskudd.

Investeringsaktiviteter

Investeringsaktiviteter inkluderer kjøp og salg av varige driftsmidler, som utstyr, immaterielle og finansielle eiendeler.

Finansieringsaktiviteter

Finansieringsaktiviteter er aktiviteter som resulterer i endringer i egenkapital og ansvarlig lånekapital.

Kontanter og likvider

NOK tusen	31.des 2016	31.des 2015
Kontanter	200	0
Fordringer på kredittinstitusjoner	5 548	5 513

Udisponert del av trekkfasiliteter er ikke medtatt i oppstillingen.

Nordea Finans Norge har trekkfasiliteter hos Nordea på EUR mill 2.870.

Omregnet med valutakursen 31.12.2016 utgjør denne NOK mill 26.078

Ubenyttet ramme per 31.12.2016 utgjør NOK mill 5.390

Noter

Note 1- Regnskapsprinsipper

1. Generelt

Årsregnskapet til Nordea Finans Norge AS er utarbeidet i samsvar med International Financial Reporting Standards (IFRS), som er fastsatt av EU-kommisjonen. I tillegg er enkelte tilleggskrav i Regnskapsloven med tilhørende forskrifter oppfylt.

Opplysningene som kreves i ovennevnte standarder, anbefalinger og lovgivning er inkludert i notene, avsnittet om Risiko-, likviditets- og kapitalstyring eller i andre deler av årsrapporten.

Som følge av avrundinger kan det forekomme at tallene i en eller flere kolonner i regnskapet ikke tilsvare summen av tallene i kolonnen.

Styret vedtok årsregnskapet 8. februar 2017 med forbehold om Generalforsamlingens endelige godkjenning.

2. Endrede regnskapsprinsipper og presentasjon

Regnskapsprinsippene og grunnlaget for vurderingene og presentasjon er i det alt vesentligste uendret i forhold til årsrapporten for 2015. Med unntak av klassifisering av resultat fra tilknyttede selskap som tidligere var rapportert på egen linje er nå rapportert under andre driftsinntekter.

Sammenlignbare tall ble omarbeidet tilsvarende, effekten er vist i tabellen nedenfor.

	31.12.2016		31.12.2015	
	Om-arbeidet	Før endring	Om-arbeidet	Før endring
NOK tusen				
Resultatregnskap				
Andre driftsinntekter	126 449	121 611	119 162	115 547
Resultat fra tilknyttet selskap	0	4 838	0	3 615
Driftsresultat	569 006	564 168	560 936	557 321
Kontantstrøm				
Driftsresultat	569 006	564 168	560 936	557 321
Justering for poster utenom kontantstrømmen	33 405	38 243	68 349	71 964

Følgende nye og endrede standarder og fortolkninger ble implementert 1. januar 2016, men har ikke hatt vesentlige innvirkninger på Nordea Finans Norges regnskap

- Endringer i IFRS 10, IFRS 12 og IAS 28: Investeringsevne – Anvendelse av konsolideringsunntaket”
- Endringer i IFRS 4 “Anvendelse av IFRS 9 - Finansielle instrumenter med IFRS 4 - Forsikringskontrakter”

- Endringer i IAS 12: Innregning av utsatt skatt på ureliaserte tap
- Endringer i IAS 1 “Presentasjon av finansregnskap”
- Endringer i IFRS 2: “Klassifisering og måling av aksjebaserte betalinger”

3. Endringer i IFRS som foreløpig ikke gjelder for Nordea Finans Norge AS

IFRS 9 Finansielle instrumenter

IASB har ferdigstilt den nye standarden for finansielle instrumenter, IFRS 9 Finansielle instrumenter. IFRS 9 dekker klassifisering, og måling, nedskrivninger, og generell sikring, og erstatter dagens krav til disse områdene i IAS 39. IFRS 9 gjelder med virkning fra og med regnskapsår som begynner 1. januar 2018 eller senere. Tidligere anvendelse er tillatt. Nordea Finans Norge har på nåværende tidspunkt ikke tenkt å anvende denne standarden på et tidligere tidspunkt.

Klassifisering og måling

I henhold til klassifiserings- og målingskravene i IFRS 9 skal finansielle eiendeler klassifiseres og måles til amortisert kost, virkelig verdi over resultatet eller virkelig verdi over utvidet resultat. Klassifiseringen av et finansielt instrument bestemmes ut i fra forretningsmodellen for den porteføljen som instrumentet inngår i og hvorvidt kontantstrømmene bare er betaling av renter og hovedstol.

For å kunne bestemme forretningsmodellen har Nordea Finans Norge inndelt sine finansielle eiendeler i porteføljer og underporteføljer ut i fra hvordan ulike grupper av finansielle eiendeler forvaltes sammen for å oppnå et gitt forretningsmål. For å utlede det riktige nivået for porteføljen har det blitt tatt hensyn til den nåværende forretningsstrukturen. Ved fastsettelsen av forretningsmodellen for hver portefølje har Nordea Finans Norge analysert formålet med de finansielle eiendelene samt eksempelvis også tidligere salgstrender og kompensasjon til ledelsen.

Nordea Finans Norge har analysert kontantstrømmene fra de finansielle eiendelene pr. 31.12.2016 for å fastslå hvorvidt de kun består av betaling av renter og hovedstol. Dette har blitt gjort gjennom å gruppere kontrakter som er homogene ut ifra et kontantstrømperspektiv og en felles konklusjon har blitt tatt for alle kontraktene innen de respektive gruppene. Vurderingen av forretningsmodell og analysen av hvorvidt kontantstrømmene kun utgjør betaling av renter og hovedstol i henhold til beskrivelsen ovenfor har ikke resultert i noen vesentlige endringer sammenlignet med hvordan finansielle instrumentene måles iht. IAS 39.

Nedskrivning

Nedskrivningsreglene i IFRS 9 er basert på en modell for forventede kreditttap til forskjell fra den nåværende modellen for inntrufne tap i IAS 39. Dessuten er nedskrivningsreglene i IFRS 9 mer omfattende enn reglene i IAS 39. IFRS 9 angir at alle finansielle eiendeler som måles til amortisert kost og virkelig verdi over utvidet resultat i tillegg til ikke-balanseførte forpliktelser, inklusive garantier og lånetilsagn, skal omfattes av nedskrivningstesten. For øyeblikket beregner ikke Nordea Finans Norge gruppevis nedskrivninger for ikke-balanseførte eksponeringer eller for finansielle instrumenter som tilhører verdsettingskategorien finansielle eiendeler tilgjengelig for salg.

De eiendelene som skal testes for nedskrivning inndeles i tre kategorier, basert på graden av kredittforverring. Kategori 1 omfatter eiendeler hvor det ikke har inntruffet en vesentlig økning av kreditttrisikoen, kategori 2 omfatter eiendeler hvor det har vært en vesentlig økning i kreditttrisikoen på porteføljenivå og kategori 3 omfatter eiendeler som individuelt har blitt identifisert som usikre fordringer. I kategori 1 skal avsetningene tilsvare forventede tap i de neste 12 månedene. I kategori 2 og 3 skal avsetningene motsvare forventede tap i instrumentenes levetid.

For eiendeler hvor det har skjedd en vesentlig økning av kreditttrisikoen har Nordea Finans Norge beregnet avsetninger basert på inntrufne tap mens IFRS 9 krever at avsetninger skal beregnes basert på forventede tap over løpetiden

I Nordea Finans Norges nåværende modell for beregning av gruppevis nedskrivninger defineres en tapshendelse som en nedgang i låntakerens rating/scoring. En tapshendelse i den nåværende modellen forventes imidlertid ikke å motsvare den utløsende hendelsen for overføring av poster fra kategori 1 til kategori 2 iht. IFRS 9.

Avsetningene iht. IFRS 9 vil bli beregnet som eksponeringen ved mislighold multiplisert med sannsynligheten for tap multiplisert med tap gitt mislighold. For eiendeler i kategori 1 vil denne beregningen kun bli basert på de forestående 12 månedene mens den for eiendeler i kategori 2 vil være basert på den forventede løpetiden til eiendelen.

Ved beregning av forventede tap over løpetiden under IFRS 9, inklusive kategoriinndelingen, skal beregningen baseres på sannsynlighetsveid fremtidsrettet informasjon. Nordea Finans Norge har preliminært besluttet å anvende tre makroøkonomiske scenarioer for å ta hensyn til de ikke lineære aspektene ved forventede tap. De ulike scenarioene vil bli benyttet for å justere de relevante parameterne for beregning av forventede tap og et sannsynlighetsvektet gjennomsnitt av de forventede

tapene i henhold til de respektive scenarioene vil bli innregnet som avsetninger.

De nye kravene forventes å øke tapsavsetningene for kreditttap og redusere egenkapitalen i førstegangs-anvendelsesperioden. Dette forventes ikke å få noen vesentlig innvirkning på store eksponeringer. Innvirkning på kapitaldekningen kan foreløpig ikke fastsettes ettersom det er forventet at Basel komiteen vil utstede nye regler for overgangen til IFRS 9 men disse er foreløpig ikke ferdigstilt. Det er videre forventet at de langsiktige effektene, når overgangsreglene ikke lenger gjelder, vil ha en negativ innvirkning på kapitaldekningen, ettersom reduksjonen i egenkapitalen forventes å redusere den rene kjernekapitalen. Hele økningen i avsetninger forventes imidlertid ikke å påvirke den rene kjernekapitalen, ettersom det foreligger formildende effekter, eksempelvis at dagens underdekning i kreditttrisikojusteringer blir mindre når avsetningene beregnes i henhold til IFRS 9.

Beregningen av nedskrivningsbehovet i henhold til IFRS 9 vil kreve mere erfaringsbaserte kredittvurderinger av de rapporterende enhetene enn hva som kreves i henhold til IAS 39 i dag, hvilket innebærer en høyere grad av subjektiv vurdering. Anvendelsen av fremtidsrettet informasjon øker kompleksiteten og avsetninger mer avhengige av ledelsens syn på de økonomiske utsiktene. Det er forventet at nedskrivningsberegningene under IFRS 9 vil bli mer volatile og prosykliske enn under IAS 39, hovedsakelig som en følge av anvendelse av betydelig subjektivitet i fastsettelsen av de fremtidige scenarioene.

IFRS 15 Inntekt fra kontrakter med kunder

IASB har publisert den nye standarden IFRS 15 Inntekter fra kontrakter med kunder. Den nye standarden skisserer en helhetlig modell for regnskapsføring av inntekter basert på kontrakter med kunder, og vil erstatte nåværende inntektsføringsstandarder og fortolkninger innenfor IFRS, som for eksempel IAS 18 Driftsinntekter. Den nye standarden gjelder for regnskapsår som begynner 1. januar 2018 eller senere, men tidlig anvendelse er tillatt. Det er forventet at EU-kommisjonen vil vedta standarden i løpet av andre kvartal 2017. Nordea Finans Norge har på nåværende tidspunkt ikke tenkt å anvende standarden på et tidligere tidspunkt. Standarden gjelder ikke for finansielle instrumenter, forsikringsavtaler eller leiekontrakter. Nordea Finans Norge har ikke ferdigstilt arbeidet med å undersøke innvirkningen på regnskapet, men den nåværende vurdering er at den nye standarden ikke vil ha betydelig innvirkning på Nordea Finans Norges regnskaper, kapitaldekningen eller store engasjementer i perioden fra initiell anvendelse.

Endringer i IFRS 10 og IAS 28, Salg eller bidrag av eiendeler mellom en investor og dens tilknyttede selskaper eller felleskontrollerte virksomheter

IASB har endret kravene i IFRS 10 og IAS 28 vedørende salg og bidrag av eiendeler mellom en investor og dets tilknyttede selskaper eller felleskontrollerte virksomheter grunnet inkonsekvent behandling av gevinst og tap på slike transaksjoner i disse to standardene. IASB har foreslått å utsette ikrafttredelsesdatoen på ubestemt tidspunkt og tillate tidligere anvendelse. Endringene er enda ikke godkjent av EU-kommisjonen. Nordea Finans Norge har på nåværende tidspunkt ikke tenkt å anvende endringen på et tidligere tidspunkt. De nye kravene forventes ikke å ha noen effekt på Nordea Finans Norges regnskap, kapitaldekningen eller store engasjementer i perioden fra initiell anvendelse, siden de nye kravene er i tråd med Nordeas Finans Norges gjeldende regnskapsprinsipper.

IFRS 16 Leasing

IASB har publisert den nye standarden IFRS 16 Leasing, som endrer bokføringskravene for leasing-takere. Alle leasing-kontrakter (unntatt korte kontrakter og mindre leasing-eiendeler) må bokføres på leasing-takerens balanse som en eiendel med bruksrett og som en gjeld. Betalingene fra en slik kontrakt skal presenteres som avskrivning og rentekostnad. Bokføringskravene for leasing-giver er uforandret. Tilleggsopplysninger er også påkrevd. Den nye standarden trer i kraft for regnskapsår som begynner 1. januar 2019 eller senere. Tidlig implementering er tillatt. Endringene er enda ikke godkjent av EU-kommisjonen. Nordea Finans Norge har på nåværende tidspunkt ikke tenkt å anvende denne standarden på et tidligere tidspunkt. Nordea Finans Norges nåværende bedømmelse er at den nye standarden vil påvirke bokføringen til leasing av eiendom, som i hovedsak vil påvirke Nordea Finans Norges balanse.

Andre endringer i IFRS

IASB har publisert følgende nye eller endrede standarder som er vurdert til å ikke ha innvirkning på Nordeas regnskap, kapitaldekning eller store engasjementer ved initiell anvendelse:

- Endringer i IFRS 10, IFRS 12 og IAS 28: "Investeringsvirksomheter – Anvendelse av konsolideringsunntaket"
- Endringer i IFRS 4 "Anvendelse av IFRS 9 - Finansielle instrumenter med IFRS 4 - Forsikringskontrakter"
- Endringer i IAS 12: Innregning av utsatt skatt på ureliaserte tap
- Endringer i IAS 1 "Presentasjon av finansregnskap"
- Endringer i IFRS 2: "Klassifisering og måling av aksjebaserte betalinger"

4. Kritiske vurderinger og viktige kilder til usikkerhet i estimatene

Årsregnskapet er utarbeidet i overenstemmelse med generelt aksepterte regnskapsprinsipper, og i enkelte tilfeller er det benyttet estimater og forutsetninger av ledelsen. Faktiske resultater kan senere i en viss grad avvike fra estimatene og forutsetningene. I dette avsnittet beskriver Nordea Finans Norge AS:

- Kilder til usikkerhet i estimatene ved utløpet rapporteringsperioden som innebærer en betydelig risiko for en vesentlig justering av eiendeler og gjeld i løpet av neste regnskapsår og
- hvilke av de vurderingene som gjøres når man benytter regnskapsprinsipper (bortsett fra de om omfatter estimater) som har den mest betydelige effekten på beløpene som innregnes i regnskapet.

Kritiske vurderinger og estimater foretas spesielt i forbindelse med:

- vurdering av verdifall på utlån til kunder / kredittinstitusjoner
- aktuarberegning av pensjonsforpliktelser og pensjonsmidler relatert til medarbeidere
- verdsettelse av utsatt skattefordel

Vurdering av verdifall på utlån til kunder / kredittinstitusjoner

Nordea Finans Norge AS regnskapsprinsipper for vurdering av utlån beskrives i avsnitt 7 Utlån til kunder og kredittinstitusjoner.

Ledelsen må foreta kritiske vurderinger ved beregning av både individuelle og gruppevis nedskrivninger for verdifall på utlån. Nordea Finans Norge AS samlede utlån se Note 15 Utlån og nedskrivninger.

Beregning av nedskrivninger for verdifall på utlånsgrupper er det området som er forbundet med størst grad av skjønn. Ved verdifallstesting av utlånsgrupper må det utvises skjønn når man identifiserer hendelsene og / eller observerbare data som indikerer at det har oppstått tap i utlånsgruppen. Nordea Finans Norge AS overvåker porteføljen gjennom å overvåke endring i kreditt-rating, og en tapshendelse er en hendelse som resulterer i en negativ endring i rating. Fastsettelse av nåverdien av kontantstrømmene generert av kundene i utlånsgruppen er også forbundet med usikkerhet. Dette omfatter bruken av historiske data om sannsynlighet for mislighold og tap ved mislighold supplert med erfaring ved justering av forutsetningene basert på historiske data for å tilpasse disse til dagens situasjon.

Aktuarberegninger av pensjonsforpliktelser og pensjonsmidler knyttet til ansatte

Nordea Finans Norge AS regnskapsprinsipper for pensjonsytelser beskrives i avsnitt 15 Ytelser til ansatte.

Estimert pensjonsforpliktelse (PBO) i de vesentligste pensjonsordningene beregnes av eksterne aktuarer som legger til grunn demografiske forutsetninger basert på nåværende populasjon. Som grunnlag for beregningene benyttes en rekke aktuarielle og finansielle parametere.

Estimeringen av diskonteringsrenten er forbundet med usikkerhet knyttet til dybden og kvaliteten på markedene for foretaksobligasjoner i tillegg til usikkerhet rundt ekstrapoleringen av rentekurver til relevante løpetider. I Norge fastsettes diskonteringsrenten med utgangspunkt i obligasjoner med fortrinnsrett. Andre parametere som forutsetninger om lønnsreguleringer og inflasjon fastsettes på bakgrunn av forventet langsiktig utvikling i disse parametere, er også forbundet med usikkerhet. Opplysninger om fastsettelsen av disse parametere ved årsslutt er gitt i Note 24 Pensjonsforpliktelser sammen med en beskrivelse av følsomhet knyttet til endringer i diskonteringsrenten.

5. Regnskapsføring av driftsinntekter og verdifall

Netto renteinntekter

Renteinntekter og rentekostnader beregnes og innregnes på grunnlag av effektiv rentemetode, eller der det anses korrekt, på grunnlag av en metode som resulterer i renteinntekter eller rentekostnader er en rimelig tilnærming til den effektive rentemetoden. Effektiv rente omfatter gebyrer som anses som en integrert del av den effektive renten til et finansielt instrument (generelt gebyrer som mottas som kompensasjon for risiko). Den effektive renten tilsvarer renten som diskonterer kontraktsmessige fremtidige kontantstrømmer til den finansielle eiendelens eller forpliktelsens bokførte verdi.

Netto gebyr- og provisjonsinntekter

Nordea Finans Norge har provisjonsinntekter fra ulike kundetjenester. Innregningen av provisjonsinntekter avhenger av hvilke formål som ligger til grunn. Gebyrer innregnes som inntekt når tjenestene er levert eller når en betydelig andel av oppdraget er utført. Gebyrer som mottas for utførte tjenester, innregnes som inntekt i den perioden tjenesten utføres.

Provisjoner til formidlere periodiseres lineært i takt med antatt løpetid på porteføljen. Provisjonene og gebyrene klassifiseres i resultatregnskapet avhengig av hvilke formål som ligger til grunn. Provisjoner som anses å være en del av den effektive renten på lån, medtas i beregningen av den effektive renten, og klassifiseres som netto renteinntekt i resultatregnskapet. Provisjoner som anses å være betaling for utførte tjenester, klassifiseres som netto gebyr- og provisjonsinntekt.

Andre driftsinntekter

Andre driftsinntekter som ikke relaterer seg til andre inntekter, blir generelt innregnet når det er sannsynlig at fordelene forbundet med transaksjonen vil tilflyte

Nordea Finans Norge AS og hvis de betydelige risikoene og fordelene har blitt overført til kjøper (generelt når transaksjonene er slutført).

For netto gevinst fra salg av varige driftsmidler se avsnitt 7 Utlån til kunder og kredittinstitusjoner og avsnitt 8 Leasing.

Tap på utlån

Nedskrivninger for verdifall på finansielle eiendeler klassifisert som Utlån og fordringer under "Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner" og "Utlån til og fordringer på kunder" i balansen, presenteres som "Tap på utlån, netto" i resultatregnskapet. Tapene presenteres netto etter alle sikkerhets- og andre kredittgarantier. Nordeas regnskapsprinsipper for beregning av nedskrivning for verdifall på utlån fremkommer i avsnitt 7 Utlån til kunder/sentralbanker og kredittinstitusjoner.

Nedskrivninger for verdifall blir reversert hvis gjenvinningsbeløpet blir større. Bokført verdi økes da til gjenvinningsbeløpet, men skal ikke overstige det som ville ha vært bokført verdi dersom det ikke var innregnet noen nedskrivning for verdifall.

6. Kontanter og likvider

Kontanter består av betalingsmidler og sedler. Likvider er finansielle instrumenter klassifisert som Utlån og fordringer.

7. Utlån til og fordringer på kunder og kredittinstitusjoner

Utlån og fordringer måles til amortisert kost. Beregning av amortisert kost på utlån skjer etter effektiv rentes metode. For enkelte elementer i kontantstrømmen benyttes en tilnærmet metode. Dette gjelder etableringsgebyr og returprovisjoner som periodiseres lineært i den tilnærmede metoden. Det er videre benyttet estimat for å kvantifisere fremtidige salgsgvinster på leasing som inngår i påregning av fremtidig kontantstrøm ved måling av utlån.

Verdifalltest på utlån til individuelle kunder

Nordea Finans Norge AS tester vesentlige utlån for verdifall på individuell basis. Hensikten med testen er å finne ut om det er verdifall på utlånene. Som første skritt i identifiseringsprosessen vurderer Nordea Finans Norge AS om det er tapsindikatorer (tapshendelser) og om disse representerer objektive bevis på verdifall. Tapsutsatte engasjement er identifisert etter rating og andre risikoindikatorer. I tillegg foretas det et ledelsesmessig skjønn på andre tapsindikatorer.

Verdifalltest på gruppevis utlån

Utlån uten verdifall på individuell basis blir vurdert kollektivt for verdifall.

Disse utlånene blir gruppert etter de kredittrisikokarakteristikkene som er typiske for låntakers evne til tilbakebetaling i henhold til de kontraktsmessige vilkårene. Nordea Finans Norge AS overvåker porteføljen gjennom prosessene for endring av kreditt-rating, kredittbeslutning og årlige fornyelser supplert med kvartalsvise risikogjennomganger. Gjennom disse prosessene identifiserer Nordea Finans Norge AS tapshendelser som indikerer inntrådte tap i en gruppe. En tapshendelse er en hendelse som resulterer i en svekkelse av forventede fremtidige kontantstrømmer. Når gruppen vurderes, inkluderes bare tapshendelser frem til rapporteringsdagen.

Hensikten med den kollektive vurderingsprosessen er å evaluere om det er behov for å foreta en nedskrivning fordi det har skjedd en tapshendelse som ennå ikke er identifisert på individuell basis. Perioden mellom datoen for tapshendelsen og datoen for når den blir identifisert på individuell basis kalles Tilsynskomstperioden. Verdifallet relateres til gruppen av utlån inntil tapene kan identifiseres på individuelt grunnlag. Identifiseringen av tapet skjer ved mislighold av engasjementet eller ved andre indikatorer.

Når bedrifter og banker er motparter, bruker Nordea Finans Norge AS det nåværende ratingsystemet som grunnlag ved vurderingen av kredittrisikoen. Selskapet bruker historiske data om sannsynlighet for mislighold for å beregne risikoen for mislighold i en ratingklasse. Disse utlånene blir ratet og gruppert hovedsakelig ut fra sektor og/eller følsomhet overfor visse makroparametere, f.eks. avhengighet av oljepris, osv.

Personkunder og små bedriftskunder overvåkes ved bruk av scoring-modeller. Disse er hovedsakelig basert på historiske data, som mislighold og tap gitt mislighold, og ledelsens erfaringsbaserte vurderinger.

Nedskrivning for verdifall

Hvis bokført verdi av lånene er høyere enn samlet netto nåverdi av estimerte fremtidige kontantstrømmer (neddiskontert med den originale effektive rentesatsen) inkludert sikkerhetenes virkelig verdi, og andre kredittutvidelser, anses forskjellen som nedskrivning for verdifall.

For vesentlige individuelt vurderte utlån med verdifall fastsettes nedskrivningen for verdifallet individuelt.

For uvesentlige individuelt vurderte utlån med verdifall og for lån som individuelt ikke er vurdert til å være forbundet med verdifall, fastsettes nedskrivningen for verdifall på bakgrunn av forventede fremtidige kontantstrømmer i porteføljen.

Hvis nedskrivningen for verdifall ikke anses som endelig, innregnes nedskrivningen for verdifallet på en avsetningskonto som representerer akkumulerte

nedskrivninger for verdifall. Endringer i kredittrisikoen og akkumulerte nedskrivninger for verdifall innregnes som endringer på nedskrivningskontoen og som Tap på utlån, netto i resultatregnskapet (se også avsnitt 5 Regnskapsføring av driftsinntekter og verdifall).

Nedskrivninger for verdifall som ansees som endelige, rapporteres som realisterte tap på utlån. Et realisert tap innregnes, og verdien av lånet samt tilhørende nedskrivning for verditap fraregnes med en tilsvarende gevinst eller et tilsvarende tap under Tap på utlån, netto i resultatregnskapet. Verdifallet ansees som endelig når skyldner går konkurs, og bobestyrer har offentliggjort det økonomiske utfallet av konkursen, eller når Nordea Finans Norge AS ettergir sine fordringer gjennom juridisk eller frivillig refinansiering, eller når Nordea Finans Norge AS ellers anser det for usannsynlig at fordringen kan gjenvinnes.

Diskonteringsrente

Diskonteringsrenten som benyttes for å måle verdifall, er den opprinnelige løpende effektive renten på utlån til en individuell kunde eller, eventuelt på en utlånsgruppe. Dersom det anses hensiktsmessig, kan diskonteringsrenten baseres på en metode som resulterer i et verdifall som er et rimelig anslag av å bruke den effektive rentemetoden som grunnlag for beregningen.

Overtatte eiendeler

Overtatte eiendeler klassifiseres som "hold for sale" i henhold til IFRS 5. Eiendeler klassifisert som "hold for sale" måles til laveste verdi av bokført og virkelig verdi fratrukket salgskostnader. Fordringer på kunden som går ut over verdi på overtatt eiendel blir klassifisert som utlån.

8. Leasing

Nordea Finans Norge som utleier

Nordea Finans Norges leasingaktivitet består av finansielle leasingavtaler. Finansielle leasingavtaler rapporteres som fordringer på leietaker under posten «Utlån til kunder» i balansen med et beløp som tilsvarende nettoinvesteringen i leien. Leien, eksklusiv servicekostnader, føres som tilbakebetaling av hovedstol og renteinntekter. Selskapet bruker effektiv rentes metode ved inntektsføring og nedbetaling.

For nedskrivning av verdifall se avsnitt 7 Utlån til kunder og finansinstitusjoner

Skattemessig gjennomføres avskrivninger etter saldometoden og eventuelle mer- / mindre avskrivninger medtas som midlertidige forskjeller under beregningen av utsatt og betalbar skatt.

Operasjonelle leieavtaler

Eiendeler i balanseførte operasjonelle leasingavtaler rapporteres i henhold til type eiendel, vanligvis som

Varige driftsmidler. Leieinntekter innregnes som inntekt lineært over løpetiden og klassifiseres som Andre driftsinntekter. Avskrivningen av de leide eiendelene beregnes i henhold til Nordeas Finans Norge prinsipper for avskrivning av tilsvarende eiendeler og innregnes som Avskrivning, amortisering og nedskrivning på varige driftsmidler og immaterielle eiendeler i resultatregnskapet, se avsnitt 13 Varige driftsmidler.

Gevinst ved salg av leasinggjenstander

Gevinst ved salg av leasinggjenstander fremkommer når disse selges til en pris som er høyere enn bokført verdi på salgstidspunktet. Gevinsten fremkommer på linjen «Andre driftsinntekter» i resultatet.

Beregnet nåverdi av estimerte fremtidige salgsgevinster er inntektsført. Dette gjelder kun den porteføljen man kan påregne at det vil bli salgsgevinster. Kontrakter som antas å bli innfridd før tiden tas ikke med i estimatet. Årets resultat er endringen i estimert nåverdi av fremtidige salgsgevinster.

9. Factoring

Forskuddet ved finansiering av kundefordringer uten kredittrisikodekning inngår i posten «Utlån til og fordringer på kunder». Det samme gjelder fordringer utover overtatt kredittrisiko. Dersom utbetalt forskudd er lavere enn regnskapsmessig verdi på fordringer føres differansen som gjeld og inngår i linjen «Annen gjeld».

10. Aksjer i tilknyttede selskaper

Eierandeler i tilknyttede selskap blir regnskapsført etter egenkapitalmetoden.

Resultat fra selskaper som bokføres etter egenkapitalmetoden, rapporteres etter skatt i resultatregnskapet. Som en følge av dette er skattekostnaden knyttet til deres resultat ikke inkludert i Nordea Finans Norge AS skattekostnad.

11. Eiendeler og gjeld i fremmed valuta

Eiendeler og gjeld i fremmed valuta er omregnet til norske kroner etter kurs per årsskiftet. Beregnet, ikke realisert, kursgevinst / -tap ved årsslutt er resultatført.

Transaksjoner i utenlandsk valuta regnskapsføres etter kursen på transaksjonstidspunktet. Monetære eiendeler og forpliktelser i utenlandsk valuta omregnes etter kursen på balansedagen.

12. Immaterielle eiendeler

Goodwill

Goodwill er forskjellen mellom anskaffelsesverdi og virkelig verdi på Nordeas andel av netto identifiserbare

eiendeler i det kjøpte datterselskapet på kjøpsdato. Goodwill fra kjøp av datterselskaper er inkludert i Immaterielle eiendeler. Goodwill testes årlig for verdifall, eller oftere hvis hendelser eller endringer indikerer et verdifall. Goodwill føres til kost minus akkumulerte nedskrivninger for verdifall. Nedskrivninger for verdifall på goodwill kan ikke reverseres i senere perioder.

IT-utvikling/software

Kostnader til vedlikehold av programvare innregnes når de oppstår. Kostnader direkte forbundet med større programvareinvestering med antatt levetid på mer enn tre år og som kan gi økonomisk fordel, innregnes som immaterielle eiendeler. Software inkluderer også kjøpte programvarelisenser som ikke er relatert til fysiske eiendeler.

Programvare som er ført som immaterielle eiendeler avskrives lineært over en periode på 3 til 10 år.

13. Varige driftsmidler

Anleggsmidler bokføres til anskaffelseskost med fradrag av akkumulerte avskrivninger. Avskrivninger, basert på kostpris, er beregnet lineært over driftsmidlenes beregnede levetid. Det er benyttet en avskrivningstid på 5 år på maskiner, inventar og transportmidler.

Varige driftsmidler under operasjonell leasing avskrives lineært over avtaleperioden til forventet restverdi.

14. Balanseføring og fraregning av eiendeler og forpliktelser

Eiendeler og forpliktelser balanseføres på det tidspunkt selskapet oppnår kontroll over rettighetene til eiendelene og påtar seg reelle forpliktelser. Eiendeler føres ut på et tidspunkt reell risiko vedrørende eiendelen er overført og kontroll over rettighetene er bortfalt.

15. Ytelser til ansatte

Alle typer godtgjørelser Nordea gir sine ansatte som kompensasjon for utførte tjenester, er ytelser til ansatte. Kortsiktige ytelser skal være gjort opp innen tolv måneder etter rapporteringsperioden som tjenestene ble utført i. Pensjonsytelser utbetales etter at ansettelsen er avsluttet. Pensjonsytelser i Nordea Finans Norge AS omfatter bare pensjoner. Sluttvederlag oppstår normalt hvis et ansettelsesforhold blir avsluttet før normal pensjonsalder, eller hvis en ansatt aksepterer et tilbud om frivillig sluttvederlag.

Kortsiktige ytelser

Kortsiktige ytelser består hovedsakelig av faste og variable lønninger. Både faste og variable lønninger kostnadsføres i den perioden som de ansatte har utført

tjenester for Nordea Finans Norge. Nordea har også aksjebasert betalingsprogram som er nærmere beskrevet i avsnitt 18 Aksjebasert avlønning.

For mer informasjon se note 7 Personalkostnader.

Pensjonsytelser

Pensjonsordninger

Nordea Finans Norge har ulike ytelsesbaserte pensjonsordninger. De vesentligste ordningene er finansierte ordninger dekket av eiendeler i pensjonsfond / stiftelser. Hvis virkelig verdi av pensjonsmidlene relatert til en spesifikk pensjonsordning er lavere enn brutto nåverdi av den ytelsesbaserte pensjonsforpliktelsen, beregnet ved bruk av påløpte ytelses metode, blir nettobeløpet innregnet som gjeld (ytelsesbasert pensjonsforpliktelse). Hvis ikke blir nettobeløpet innregnet som eiendel (ytelsesbaserte pensjonsmidler). Ufonderte pensjonsordninger innregnes som pensjonsforpliktelser. Ordningen er lukket for nye medlemmer.

Nordea Finans Norge AS har også innskuddsordninger som ikke medfører noen pensjonsforpliktelse for Nordea Finans Norge.

Pensjonskostnader

Forpliktelsene til innskuddspensjonsordninger innregnes som kostnad når medarbeideren yter tjenester til enheten, og bidraget som skal betales for tjenesten forfaller. Nordea Finans Norge AS netto forpliktelse til ytelsespensjonsordninger beregnes for hver ordning ved å estimere de fremtidige ytelsene medarbeiderne har opptjent i denne og tidligere perioder. Ytelsen diskonteres for å fastsette nåverdien. Aktuarberegninger, inkludert påløpte ytelses metode, anvendes for å vurdere nåverdien av ytelsesbaserte pensjonsforpliktelser og relaterte kostnader, basert på flere aktuarielle og finansielle forutsetninger (som angitt i note 25 Pensjonsforpliktelser).

Når forpliktelsens nåverdi og virkelig verdi av pensjonsmidlene beregnes, kan det oppstå aktuargevinst eller -tap som resultat av endringer i aktuar-messige forutsetninger og faktiske effekter (faktisk resultat sammenlignet med antagelser / forutsetninger). Målingseffekten innregnes umiddelbart i egenkapitalen under øvrige resultatposter.

Når beregningen resulterer i en fordel blir den regnskapsførte eiendelen begrenset til nåverdi av fremtidige refusjoner i ordningen eller reduksjoner i fremtidige bidrag til ordningen.

Arbeidsgiveravgift beregnes og føres basert på netto regnskapsført overskudd eller underskudd i ordningen og inkluderes i Pensjonsforpliktelser i balansen.

Diskonteringsrente for ytelsesbaserte pensjonsordninger

Diskonteringsrenten fastsettes basert på kredittobligasjoner med høy kredittverdighet, dersom det eksisterer et likvid marked for slike obligasjoner. I denne sammenheng regnes obligasjoner med fortrinnsrett som foretaksobligasjoner. I Nordea Finans Norge AS fastsettes diskonteringsrenten med utgangspunkt i obligasjoner med fortrinnsrett.

Sluttvederlag

Som nevnt over oppstår sluttvederlag normalt hvis et ansettelsesforhold blir avsluttet før normal pensjonsalder, eller hvis en ansatt aksepterer et tilbud om frivillig sluttvederlag. Sluttvederlag oppstår ikke hvis de ansatte må fortsette å utføre tjenester, og sluttvederlaget kan anses å være en normal godtgjørelse for disse tjenestene.

Sluttvederlaget kostnadsføres når Nordea Finans Norge AS har en forpliktelse til å utføre betalingen. En forpliktelse oppstår når det eksisterer en formell plan som det riktige nivået i organisasjonen har forpliktet seg til, og når Nordea Finans Norge ikke har noen realistisk mulighet til å trekke den tilbake. Dette oppstår når planen er kommunisert til den berørte gruppen eller til deres representanter.

Sluttvederlagene kan omfatte både kortsiktige ytelser, for eksempel antall måneder med lønn, og pensjonsytelser normalt i form av førtidspensjon. Kortsiktige ytelser klassifiseres som Lønn og godtgjørelser og pensjonsytelser som Pensjonskostnader i Note 7 Personalkostnader.

16. Skatt

Posten Inntektsskatt i resultatregnskapet omfatter betalbar og utsatt skatt. Inntektsskatten innregnes som kostnad i resultatregnskapet med unntak av inntektsskatt på transaksjoner som innregnes i totalresultatet eller direkte i egenkapitalen. I slike tilfeller innregnes skatteeffekten under henholdsvis totalresultatet eller egenkapitalen.

Betalbar skatt er basert på årets skattbare inntekt og beregnes i henhold til de skattesatsene som gjelder på rapporteringstidspunktet. Betalbar skatt hensyn tar også justeringer fra tidligere år.

Utsatt skattefordel og skatteforpliktelse innregnes etter balansenmetoden på alle midlertidige forskjeller som oppstår mellom skattemessig og regnskapsmessig verdi på eiendeler og gjeld. Utsatt skattefordel innregnes av fremførbart ubenyttet skattemessig underskudd og ubenyttede skattekreditter. Utsatt skatt er ikke innregnet på midlertidige forskjeller som kommer fra førstegangs innregning av eiendeler og gjeld i en transaksjon som ikke er en sammenslåing og som ikke påvirker det regnskapsmessige eller skattemessige resultatet eller på forskjeller som kommer fra investeringer i datterselskap og tilknyttede selskaper i den grad det er sannsynlig at de

ikke vil bli reversert i overskuelig fremtid. I tillegg blir utsatt skatt ikke innregnet for skattemessige midlertidige forskjeller som kommer fra førstegangs innregning av goodwill.

Utsatt skatt beregnes etter skattesatsen som forventes å gjelde for midlertidige forskjeller når de blir reversert, basert på gjeldende lover på rapporteringstidspunktet. Utsatt skattefordel og utsatt skatteforpliktelse diskonteres ikke. Utsatt skattefordel innregnes bare i den grad det er sannsynlig at fremtidig skattbar inntekt kan benyttes på de midlertidige forskjellene, fremført underskudd og ubenyttede skattekreditter. Utsatt skattefordel vurderes ved hver rapporteringsdag og reduseres i den grad det ikke lenger er sannsynlig at skattefordelen vil bli realisert.

Betalbar skattefordel og skatteforpliktelse motregnes hvis det er juridisk mulig og Nordea Finans Norge AS har til hensikt å selge eiendelen og samtidig gjøre opp gjelden. Utsatt skattefordel og skatteforpliktelse utlignes hvis det er juridisk mulig.

17. Egenkapital

Annen egenkapital

Annen egenkapital består av tilbakeholdt overskudd, ikke utdelt akkumulert resultat og inntekter og kostnader netto etter skatteeffekter som er rapportert i egenkapitalen som Andre innregnede inntekter i henhold til IFRS. Disse fondene omfatter revaluering av pensjonsforpliktelse.

18. Aksjebasert avlønning

Aksjebaserte programmer

Nordea Bank AB (publ.) har årlig fra og med 2007 til 2012 utstedt et langsiktig aksjebasert insentivprogram, Long Term Incentive Program. Ansatte som deltar i disse programmene får aksjer eller aksjerettigheter, dvs. rett til å motta aksjer i Nordea Bank AB (publ.) gratis eller til å kjøpe aksjer til en vesentlig redusert aksjekurs i forhold til aksjekursen på datoen når aksjen mottas. Verdien av disse rettighetene kostnadsføres. Kostnaden baseres på estimert virkelig verdi av hver rettighet på datoen når aksjen mottas. Samlet virkelig verdi av disse rettighetene fastsettes basert på konsernets estimat av antall rettigheter som til slutt vil bli opptjent. Dette vurderes ved hver rapporteringsdato. Virkelig verdi kostnadsføres lineært over opptjeningsperioden. Opptjeningsperioden er tiden medarbeiderne må være ansatt i Nordea for å opptjene rettigheten. Vilklårene for markedsresultatet på Performance Share II fremgår som en

sannsynlighetsjustering av det opprinnelige estimatet for virkelig verdi på datoen når aksjen mottas. Det er ingen justering (vekst) av forskjeller mellom estimert og faktisk opptjening på grunn av markedsforhold.

Arbeidsgiveravgift fordeles også over opptjeningsperioden i henhold til norske regler. Avsetninger relatert til dette vurderes på hver rapporteringsdato for å sikre at avsetningen er basert på rettighetenes virkelige verdi.

For nærmere informasjon, se årsrapporten for Nordea Bank AB (publ.).

Programmer med kontantoppgjør

Nordea må utsette betaling av variable lønninger på grunn av de nordiske finansstilsynenes reguleringer og generelle veiledninger. Dette gjelder også insentivprogrammet for ledere, Executive Incentive Programme (EIP). De utsatte beløpene er til en viss grad indekserte med basis i Nordeas samlede avkastning til aksjonærene, og disse programmene er kontantoppgjorte, aksjebaserte programmer under IFRS. Disse programmene blir ansett som fullt opptjent når de variable lønningene blir utsatt første gang, og den virkelige verdien av forpliktelsen endres kontinuerlig. Endringene, sammen med de tilhørende sosiale utgiftene, innregnes i resultatregnskapet under posten Nettoresultat på poster til virkelig verdi.

For ytterligere informasjon om EIP og utsatte betalinger, se Note 8 Personalkostnader og årsrapporten for Nordea Bank AB (publ.).

19. Nærstående parter

Nordea definerer nærstående parter som:

- Aksjonærer med betydelig innflytelse
- Datterselskaper
- Tilknyttede selskaper
- Ledende personer
- Andre nærstående parter

Alle transaksjoner med nærstående parter gjøres etter prinsippet om armlengdes avstand. For ytterligere informasjon om transaksjoner med nærstående parter, se Note 28.

Aksjonærer med betydelig innflytelse

Nordea Bank Norge ASA eide 31.12.16 100 % av aksjene i Nordea Finans Norge AS og har betydelig innflytelse.

Note 2 - Segmentrapportering

NOK tusen	Asset Finance		Sales Finance		Sum	
	2016	2015	2016	2015	2016	2015
Resultat						
Netto renteinntekter	298 846	301 150	376 301	371 066	675 147	672 216
Netto gebyr og provisjonsinntekter	50 720	50 140	65 388	64 615	116 108	114 755
Andre inntekter	47 982	38 809	78 467	80 353	126 449	119 162
Sum driftsinntekter	397 548	390 099	520 156	516 034	917 704	906 133
Personalkostnader	-72 702	-83 108	-65 869	-82 620	-138 571	-165 728
Andre kostnader	-49 264	-46 609	-116 868	-105 430	-166 132	-152 039
Sum driftskostnader	-121 966	-129 718	-182 737	-188 050	-304 702	-317 768
Tap på utlån	-35 268	-2 091	-8 728	-25 338	-43 996	-27 429
Driftsresultat	240 314	258 290	328 692	302 646	569 006	560 936
Balanse						
Utlån til kunder og kredittinstitusjoner eks skattetrekk	15 269 918	10 536 296	10 842 309	13 811 423	26 112 228	24 347 719

Grunnlag for segmentrapportering

Prinsipper for resultatmåling og allokering mellom segmentene er i tråd med den informasjon gitt til foretakets øverste beslutningstaker og iflg. IFRS 8.

Resultat fra tilknyttet selskap er fra 2016 inkludert i andre driftsinntekter.

Nordea Finans Norge organisasjon er bygget opp rundt hvordan produktene distribueres. Distribusjonen kan skje gjennom bankens landsomfattende salgsnett (Asset Finance), ved selskapets egne medarbeidere eller via samarbeidene leverandører (Sales Finance).

Note 3 – Netto renteinntekter

NOK tusen	2016	2015
Renteinntekter		
Fordringer på kredittinstitusjoner		551
Utlån til og fordringer på kunder	884 317	937 332
Sum renteinntekter	884 317	937 883
Rentekostnader		
Lån fra kredittinstitusjoner	-193 135	-248 746
Ansvarlig lånekapital	-16 035	-16 921
Sum rentekostnader	-209 170	-265 667
Netto renteinntekter	675 147	672 216
Netto renteinntekt		
NOK tusen	2016	2015
Renteinntekter	428 864	436 996
Netto leasinginntekter	455 453	500 886
Rentekostnader	-209 170	-265 667
Sum netto renteinntekt	675 147	672 215

Note 4 – Netto gebyr- og provisjonsinntekter

NOK tusen	2016	2015
Provisjonsinntekter	29 972	30 161
Gebyrinntekter	94 583	92 575
Sum gebyr- og provisjonsinntekter	124 555	122 736
Provisjonskostnader	-6 921	-6 456
Gebyrkostnader	-1 526	-1 525
Sum gebyr- og provisjonskostnader	-8 447	-7 980
Netto gebyr- og provisjonsinntekter	116 108	114 755

Note 5 – Andre driftsinntekter

NOK tusen	2016	2015
Leieinntekter operasjonell leasing	52 588	57 414
Salgsgevinster	67 693	56 757
Resultat fra tilknyttet selskap	4 838	3 615
Utbytte på aksjer	1 143	0
Andre	187	1 375
Sum	126 449	119 162

Note 6 – Andre kostnader

NOK tusen	2016	2015
Informasjonsteknologi	29 408	22 522
Markedsføring	5 745	6 023
Porto, telefon og kontorkostnader	10 896	10 615
Husleie - og eiendomskostnader	23 898	28 740
Andre	46 732	31 253
Sum	116 680	99 153

Honorar til revisor

Selskapet har i løpet av året kostnadsført NOK 388 tusen, etter delvis fradrag for merverdiavgift, i godtgjørelse til sin eksterne revisor. Godtgjørelsen fordelte seg med NOK 218 tusen for revisjon og NOK 170 tusen for rådgivning og annen assistanse.

Note 7 – Personalkostnader

Lønn og godtgjørelser

NOK tusen	2016	2015
Lønn og godtgjørelser	121 113	112 537
Pensjonskostnader (note 24)	-23 037	14 915
Arbeidsgiveravgift	21 026	18 042
Overskuddsdeling	6 493	9 162
Andre personalkostnader	12 976	11 073
Sum	138 571	165 728

Pensjonskostnader

NOK tusen	2016	2015
Ytelseplaner (Note 24)	-24 073	10 615
Innskuddspensjon (Note 24)	1 036	4 299
Sum	-23 037	14 915

Antall ansatte / årsverk

	2016	2015
Antall årsverk per 31.12	179	178
Antall ansatte per 31.12	195	190

Kjønnsfordeling i selskapet

	2016	2015
Menn	49 %	49 %
Kvinner	51 %	51 %

Selskapet har som mål å være en arbeidsplass som aktivt arbeider for å fremme likestilling, sikre like muligheter og hindre all form for diskriminering samt beskytte mot trakassering.

Ytelser til ledende personer i selskapet 2016

NOK tusen	Fast lønn og honorar	Variabel lønn	Øvrige ytelser	Pensjonskostnad	Totale ytelser	Lån 31.12.16
Administrerende direktør						
Sjur Loen	1 790	668	217	458	3 134	2 527

2015

NOK tusen	Fast lønn og honorar	Variabel lønn	Øvrige ytelser	Pensjonskostnad	Totale ytelser	Lån 31.12.15
Administrerende direktør						
Sjur Loen	1 860	552	205	485	3 102	4 543

Det er utbetalt NOK tusen 100 i honorarer til eksterne styremedlemmer.

Interne styremedlemmer, Peter Hupfeld, Mårten Broman og John Arne Sætre mottar ikke honorarer fra Nordea Finans Norge AS for sine styreverv. Peter Hupfeld, Mårten Broman og John Arne Sætre er ansatt i andre enheter i Nordea konsernet og mottar sin lønn fra disse enhetene.

Kontrollkomite

Det er utbetalt NOK tusen 163 i honorar til kontrollkomiteen.

Administrerte direktør

Lån til administrerende direktør er ytet etter samme prinsipper som til øvrige ansatte.

Bonusutbetalingen er en resultatbasert ordning. I tillegg deltar administrerende direktør i Nordeas "Executive Incentive Programme" (EIP).

Øvrige ledende personer

Nordea Finance har en overordnet nordisk ledergruppe. Dette bidrar til at alle deler av Nordea blir ledet i henhold til en ensartet Nordea strategi. Denne ledergruppen har vært representert i Nordea Finans Norge AS styre ved Peter Hupfeld. Lokal ledergruppe har ansvar for å gjennomføre den vedtatte strategien. Lokal ledergruppe ansees derfor ikke som ledende personer i relasjon til opplysningsplikt om ytelser.

Øvrige ansatte

Lån til Nordea Finans Norge AS sine ansatte utgjorde NOK 357.247 tusen per 31.12. Disse lånene er gitt av Nordea Bank Norge ASA. Renten for ansatte lån er variabel og var per 31. desember på 1,80% for lån inntil NOK 5 mill og 2,15 % for lån på over NOK 5 mill.

Ledende ansatte – incentivordning – EIP

Nordea Bank's hovedmålsetning med incentivordninger er å styrke Nordeas muligheter til å beholde og rekruttere de beste medarbeiderne til ledende stillinger i konsernet. Målet er videre å stimulere ledere og nøkkelpersoner hvis innsats har direkte påvirkning på Nordea's resultater, lønnsomhet og verdi økning, til økt innsats ved å tilpasse deres interesser og perspektiver med aksjeeiernes. For ledende ansatte gjelder generelt at Nordea ønsker å opprettholde et konkurransedyktig nivå for lønn og andre ytelser i tråd med hva som anses nødvendig for å sikre en tilfredsstillende rekruttering til slike stillinger. Markedstilpassing er således et sentralt element i fastsettelsen

Et begrenset antall ledere har fra 2013 vært tilbudt en langsiktig insentivordning «Executive Incentive Programme» (EIP). Den inneholder og belønner forhåndsbestemte resultatmål på konsern-, forretnings- og individuelt nivå. Det blir tatt hensyn til effektene på lang sikt når målene settes opp. Resultatet fra EIP skal betales i kontanter over en tre/fem års periode, og skal være gjenstand for inndragningsklausuler, indeksregulert totalavkastning til aksjeeiere og tilbakeholdsrett i henhold til det svenske finansstilsynets regler om belønningssystemer, som tar hensyn til lokale regler og praksis hvor dette er relevant. EIP har en ytelsesperiode på ett år og resultatet skal ikke overstige fastlønnen.

Mer informasjon om incentivprogrammene LTIP finnes på www.nordea.com og i tidligere årsrapporter for Nordea Bank AB (publ).

Aksjebaserte betalingstransaksjoner med kontantoppgjør

Nordea har innført utsatt aksjerelatert betaling for deler av utvalgte ansatte-gruppers variable avlønning. Som indeks benyttes Nordeas total avkastning per aksje (Total Shareholder Returns - TSR) og kompensasjonen tildeles den ansatte enten i sin helhet, eller i like deler årlig under utsettelsesperioden på tre til fem år. Nordea har også siden 2011 anvendt TSR relaterte restriksjoner på deler av den variable avlønningen som er gitt visse grupper av ansatte. Tabellen nedenfor inkluderer kun utsatte beløp indeksert med Nordea TSR. Da tildeling av variabel kompensasjon ikke er endelig avgjort i løpet av inneværende år gjelder utsatt beløp i løpet av året i tabellen nedenfor variabel kompensasjon opptjent året før.

Tabellen under inkluderer kun utsatt aksjerelatert betaling indeksert til Nordeas totalavkastning per aksje. EIP har blitt inkludert fra 2015.

NOK tusen	2016	2015
Utsatt TSR-relatert kompensasjon 1. jan	2 371	680
Reklassifisering fra fast index til TSR index	0	280
Påløpt utsatt/tilbakeholdt TSR-relatert kompensasjon i løpet av året	2 648	1 845
TSR indeksering i løpet av året	887	86
Betalinger gjennom året	-1 327	-519
Valutakurs endring	0	0
Utsatt TSR-relatert kompensasjon 31. des	4 580	2 371

Note 8 - Ansvarlig lånekapital

NOK tusen	2016	2015
Evigvarende ansvarlig lånekapital	30 000	30 000
Tidsbegrenset ansvarlig lån	350 000	350 000
Sum	380 000	380 000
Rentekostnader ansvarlig lån	16 035	16 921

Det evigvarende ansvarlige lånet har et marginpåslag på 1,5 prosentpoeng i forhold til Nibor.

NOK 150.000 tusen i tidsbegrensede lån har en margin på 2,43 %-poeng i forhold til Nibor og forfaller i september 2023.

NOK 200.000 tusen i tidbegrenset lån har en margin på 3,65 % i forhold til Nibor og forfaller i september 2022.

Note 9 - Kapitaldekning

Ansvarlig kapital i Nordea Finans Norge AS var ved årsskiftet 4.537 millioner kroner, hvorav kjernekapitalen utgjør 4.157 millioner kroner. Dette gir en kapitaldekning på 21,9 % mens kjernekapitalen utgjør 20,1 %. Resultatet for perioden på 428 millioner kroner er inkludert i ovennevnte kapitaldekning. Kapitalkravene inndeles i ren kjernekapital, kjernekapital og ansvarlig kapital. Kravene til kapitaldekning pr 31.12.2016 er ren kjernekapital 13,5 %, kjernekapital 15 % og ansvarlig kapital 17 %. Da Nordea Finans Norge ikke har noen hybridkapital vil kravet til ren kjernekapital og kjernekapital bli det samme.

Økt kapitalkrav 30. juni 2015 skyldes kapitalkravet på (1) % poeng for en motsyklisk buffer. Fra 1. juni 2016 ble buffer krav som systemviktig finansinstitusjon økt til 2 prosentpoeng. Dette bufferkravet følger av at Nordea Finans Norge AS er et datterselskap av en systemviktig definert bank. Utover disse Pilar I kravene kan det fastsettes Pilar 2 krav gjennom ICAAP prosessen. Nordea Finans Norge inngår i konsernets ICAAP prosess. Nordea Finans Norge benytter IRB grunnleggende metode for bedrifter og institusjoner, men standard metode for SME, privatkunder, stat og kommune. For bedrifter (IRB) er risikovektingen ved årsskiftet 67%.

Nordea Finans Norge har så raskt det er praktisk mulig tilpasset seg de økte kapitalkravene. Styret mener selskapet er godt kapitalisert i henhold til de gjeldende regler.

For ytterligere informasjon se årsrapporten til Nordea konsernet å www.nordea.com

Spesifikasjon ansvarlig kapital

NOK mill	31. des 2016	31. des 2015
Kjernekapital ¹	4 157	3 056
Ansvarlig kapital ¹	4 537	3 436

¹ Inklusive resultat for perioden

Kapitalkrav

	31. des 2016	31. des 2016	31. des 2015	31. des 2015
		Risikovektede eiendeler	Kapitalkrav	Risikovektede eiendeler
NOK mill	Kapitalkrav			
Kreditrisiko	1 526	19 079	1 402	17 517
IRB grunnleggende metode	789	9 859	713	8 907
- hvorav foretak	645	8 061	570	7 119
- hvorav institusjoner	3	30	2	31
- hvorav andre	141	1 768	141	1 757
Standardmetode	737	9 220	689	8 610
- hvorav stat og statlige institusjoner	2	22	2	23
- hvorav institusjoner		2		2
- hvorav foretak	2	30	3	39
- hvorav retail	547	6 838	514	6 422
- hvorav som er misligholdt	3	41	5	57
- hvorav aksjer	2	26	4	48
- hvorav andre	181	2 261	161	2 019
Operasjonell risiko	123	1 532	113	1 417
Sjablonmetoden	119	1 489	107	1 341
Ytterligere risikoeksponering i henhold til artikkel 3 CRR	4	43	6	76
Delsum	1 649	20 611	1 515	18 934
Justering for minimumsgrenser				
Tilleggskrav i henhold til minimumsgrenser	5	66	54	676
Sum	1 654	20 677	1 569	19 610

Kapitaldekning før overgangsreglene

	31. des 2016	31. des 2015
Kjernekapitaldekning ¹	20,2 %	16,1 %
Kapitaldekning ¹	22,0 %	18,1 %
Kapital kvotien (egne fond / kapital krav)	2,8	2,3

¹ Inklusive resultat for perioden

Kapitaldekning etter overgangsreglene

	31. des 2016	31. des 2015
Kjernekapitaldekning ¹	20,1 %	15,6 %
Kapitaldekning ¹	21,9 %	17,5 %
Kapital kvotien (egne fond / kapital krav)	2,7	2,2

¹ Inklusive resultat for perioden

Uvektet kjernekapitalandel, Leverage ratio

	31. des 2016	31. des 2015
Kjernekapitaldekning ¹	4 157	3 056
Leverage ratio exposure	26 872	25 281
Gjeldsgrad, prosentvis	15,5 %	12,1 %

¹ Inklusive resultat for perioden

Kapitalkravanalyse

Eksporeringsklasser, 31.des 2016	Gj.snitt risikovekt	Kapitalkrav (NOK mill) ¹
Bedrifter IRB	67 %	645
Institusjoner IRB	77 %	2
Personkunder IRB	0 %	-
Stat og statlige institusjoner	15 %	2
Andre	77 %	877
Sum kredittrisiko	72 %	1 526

¹ 8 % minimum kapitalkrav

Eksporeringsklasser, 31.des 2015	Gj.snitt risikovekt	Kapitalkrav (NOK mill) ¹
Bedrifter IRB	63 %	570
Institusjoner IRB	91 %	2
Personkunder IRB	0 %	
Stat og statlige institusjoner	13 %	2
Andre	83 %	827
Sum kredittrisiko	73 %	1 401

¹ 8 % minimum kapitalkrav

Nordea Finans Norge AS er med i Nordea Konsernet's totale BASEL samt at ICAAP-vurderingen foretas på selskapsnivå. Retningslinjene for ICAAP finnes på www.nordea.com

Note 10- Bundne bankinnskudd

Innskudd i finansinstitusjoner omfatter bundne skattetreks midler med NOK 5.548 tusen.

Note 11 - Eiendeler og gjeld i utenlandsk valuta

Selskapets valutaposisjon omregnet til NOK per 31.12.2016

NOK tusen	USD	EUR	SEK	DKK	GBP	CAD	Andre	Sum
Eiendeler								
Utlån til kunder	194 169	181 877	23 437	199 958	111 160	102 417	2 951	815 969
Sum eiendeler	194 169	181 877	23 437	199 958	111 160	102 417	2 951	815 969
Gjeld								
Lån fra kredittinstitusjoner	192 247	179 770	23 362	199 705	110 939	102 085	2 912	811 019
Annen gjeld	1 030	1 000	0	0	0	0	0	2 030
Sum gjeld	193 277	180 770	23 362	199 705	110 939	102 085	2 912	813 049
Netto eksponering	892	1 107	76	252	221	332	39	2 920

Note 12 – Forfallsanalyse – Finansielle forpliktelser

31.12.2016

NOK tusen	1-3 mnd	3-12 mnd	1-5 år	Mer enn		Sum
				5 år	Uten forfall	
Gjeld og egenkapital						
Lån fra kredittinstitusjoner *	20 365 373	78 666	243 443			20 687 482
Ansvarlig lånekapital inkl. fremtidige renter **	3 785	11 355	60 560	365 905	30 000	471 605
Sum gjeld med faste forfall	20 369 158	90 021	304 003	365 905	30 000	21 159 087
Andre forpliktelser	102 745	113 613	11 609	50 002	632 501	910 470
Egenkapital					4 247 779	4 247 779
Sum gjeld og egenkapital	20 471 904	203 633	315 612	415 907	4 910 280	26 317 336

31.12.2015

NOK tusen	1-3 mnd	3-12 mnd	1-5 år	Mer enn		Sum
				5 år	Uten forfall	
Gjeld og egenkapital						
Lån fra kredittinstitusjoner *	20 232 021	21 458	272 647	6 306		20 532 432
Ansvarlig lånekapital inkl. fremtidige renter **	3 689	11 067	59 026	380 284	30 000	484 066
Sum gjeld med faste forfall	20 235 710	32 525	331 673	386 590	30 000	21 016 498
Andre forpliktelser	77 511	78 214	2 371	41 814	571 162	771 072
Egenkapital					3 100 062	3 100 062
Sum gjeld og egenkapital	20 313 221	110 740	334 044	428 404	3 701 224	24 887 632

Alle innlån kommer fra Nordea konsernet og Nordea Finans Norge AS inngår i konsernets likviditetsstyring. Nordea Finans Norge AS har trekkfasiliteter i Nordea Bank Norge ASA. Trekkfasilitetene har årlig fornyelse og markedsmessige vilkår. I oversikten ovenfor er denne klassifisert mellom 1-3 måneder. Per 31.12.2016 utgjør ubenyttet del av trekkfasiliteten NOK 5.390 mill.

* Det er ikke beregnet fremtidige renter på lån fra kredittinstitusjoner siden disse rentene betales på anmodning

** Ikke beregnet rente på ansvarlig lån kr. 30 mill, da innlånet ikke har forfallsdato. For øvrig er det beregnet renter på ansvarlig lån NOK 350 mill.

Note 13 – Skatter

NOK tusen	2016	2015
Betalbar skatt	-69 193	0
Utsatt skatt	-72 229	-105 620
Sum ¹	-141 422	-105 620

¹ Hvorav skatt vedrørende tidligere år (se under)

Skatt og utsatt skatt ført via totalresultatet	2016	2015
Utsatt skatt revaluering pensjonsforpliktelse	10 889	-6 790
Sum	10 889	-6 790

Skatt på selskapets resultat varierer fra det teoretiske beløpet som fremkommer ved bruk av skatteprosent i Norge, som følger:

NOK tusen	2016	2015
Resultat før skatt	569 006	560 936
Skatt etter nominell sats på 25 % / 27 %	142 252	151 453
Inntekt/tap fra tilknyttede selskaper	-1 210	-976
Ikke fradragsberettigede kostnader	380	558
Endring i skattesats ¹	0	-45 415
Justeringer relatert til tidligere år	0	0
Skattekostnad	141 422	105 619
Gjennomsnittlig effektiv skattesats	24,9 %	18,8 %

¹ Grunnet endring i selskapsskatt i Norge fra 27 % til 25 % fra 2016

Utsatt skatt

NOK tusen	2016	2015
Utsatt skattekostnad (-) / inntekt (+)		
Utsatt skatt på grunn av midlertidige forskjeller	-72 229	-105 620
Netto skatteinntekt	-72 229	-105 620

Utsatt skattefordel (-) / utsatt skatteforpliktelse (+), netto

Utsatt skatt på grunn av midlertidige forskjeller:

- Pensjonsforpliktelse	-12 501	-10 454
- Varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	653 612	589 557
- Skattemessig underskudd til fremføring	0	-5 349
- Andre	-8 610	-2 592
Note	632 501	571 162

Endringer i utsatt skattefordel / utsatt skatteforpliktelse, netto som følger:

Åpningsbalanse ved begynnelsen av året	571 162	458 752
- Utsatt skatt relatert til poster som er innregnet i totalresultatet	10 889	-6 790
- Pensjonsforpliktelse	-12 936	14 664
- Varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	64 055	70 037
- Skattemessig underskudd til fremføring	5 349	49 394
- Andre	-6 018	-14 894
Sum	632 501	571 162

Note 14 – Tap på utlån

NOK tusen	2016	2015
Tap på utlån til og fordringer på kunder		
- nedskrivninger	-94 210	-72 120
- konstaterte tap	-36 265	-47 994
- nedskrivninger bruk til å dekke konstaterte tap	25 142	35 976
- tilbakeføringer	48 503	47 516
- innganger tidligere konstatert tap	12 834	9 192
Sum	-43 996	-27 429

Spesifikasjon av netto tap på utlån til og fordringer på kunder		
Endringer i nedskrivninger i balansen	-94 210	-72 120
- Individuelt vurdert	-76 230	-64 142
- Gruppevis	-17 980	-7 978
Endringer innregnet direkte i resultatregnskapet	50 214	44 691
- Konstaterte tap, individuelt vurdert	-36 265	-47 994
- Inngang på tidligere perioders konstaterte tap, individuelt vurdert	86 479	92 685
Sum	-43 996	-27 429

Nøkkeltall		
	2016	2015
Tap i forhold til utlån og fordringer per 31.12		
- Individuelle	0,10 %	0,08 %
- Gruppevis	0,07 %	0,03 %

Note 15 - Utlån og nedskrivninger

Endringer i nedskrivninger			
NOK tusen	Individuelt vurderte	Utlån-grupper	Sum
Balanse per 1. jan 2016	-227 484	-56 213	-283 697
Nedskrivninger	-76 230	-17 980	-94 210
Reversering	48 503	0	48 503
Endringer i resultatregnskapet	-27 726	-17 980	-45 706
Nedskrivninger brukt til å dekke tap	25 142	0	25 142
Balanse per 31. des 2016	-230 069	-74 193	-304 262
NOK tusen	Individuelt vurderte	Utlån-grupper	Sum
Balanse per 1. jan 2015	-246 835	-48 236	-295 071
Nedskrivninger	-64 142	-7 978	-72 120
Reversering	47 516	0	47 516
Endringer i resultatregnskapet	-16 626	-7 978	-24 604
Nedskrivninger brukt til å dekke tap	35 976	0	35 976
Balanse per 31. des 2015	-227 484	-56 213	-283 697

Utlån og fordringer på kunder og nedskrivning for verdifall

NOK tusen	31.des 2016	31.des 2015
Utlån og fordringer uten verdifall	25 827 044	24 064 577
Utlån og fordringer med verdifall:	589 445	566 839
- <i>Tapsutsatte</i>	195 663	126 302
- <i>Misligholdte</i>	393 782	440 537
Utlån og fordringer før nedskrivninger	26 416 489	24 631 416
Nedskrivninger på individuelt vurderte utlån med verdifall:	-230 069	-227 484
- <i>Tapsutsatte</i>	-68 884	-39 219
- <i>Misligholdte</i>	-161 185	-188 266
Nedskrivninger på utlånsgrupper med verdifall	-74 193	-56 213
Nedskrivninger	-304 262	-283 697
Utlån og fordringer på kunder og kredittinstitusjoner eks skattetrekk etter nedskrivning	26 112 228	24 347 719
	31.des 2016	31.des 2015
Andel utlån med verdifall brutto	2,2 %	2,3 %
Andel utlån med verdifall netto	1,4 %	1,4 %
Samlet nedskrivningsgrad	1,2 %	1,2 %
Nedskrivningsgrad, individuelt vurdert utlån med verdifall	39,0 %	40,1 %

Note 16 - Klassifisering av finansielle instrumenter

NOK tusen	Utlån og fordring	Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg	Sum
Finansielle eiendeler			
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	14 242		14 242
Utlån til og fordringer på kunder	26 103 534		26 103 534
Aksjer		2 824	2 824
Sum 31. des 2016	26 117 776	2 824	26 120 600
Sum 31. des 2015	24 353 232	2 824	24 356 057
	Annenn finansiell gjeld		Sum
Finansiell gjeld			
Lån fra kredittinstitusjoner	20 687 482		20 687 482
Ansvarlig lånekapital	380 000		380 000
Sum 31. des 2016	21 067 482		21 067 482
Sum 31. des 2015	20 912 432		20 912 432

Note 17 – Eiendeler og gjeld til virkelig verdi

NOK tusen	31.des.16		31.des.15	
	Bokført verdi	Virkelig verdi	Bokført verdi	Virkelig verdi
Eiendeler				
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	14 242	14 242	20 250	20 250
Utlån til og fordringer på kunder	26 103 534	26 103 534	24 332 983	24 332 983
Aksjer	2 824	2 824	2 824	2 824
Sum eiendeler	26 120 600	26 120 600	24 356 057	24 356 057

	31.des.16		31.des.15	
	Bokført verdi	Virkelig verdi	Bokført verdi	Virkelig verdi
Gjeld				
Lån fra kredittinstitusjoner	20 687 482	20 687 482	20 532 432	20 532 432
Ansvarlig lånekapital	380 000	380 000	380 000	380 000
Sum gjeld	21 067 482	21 067 482	20 912 432	20 912 432

Beregning av virkelig verdi av finansielle instrumenter

Finansielle eiendeler og finansielle forpliktelse i balansen måles normalt til virkelig verdi, med unntak av utlån, innskudd og innlån.

Virkelig verdi er beregnet å være lik regnskapsført verdi for utlån, innskudd og innlån. Regnskapsført verdi er en rimelig tilnærming til virkelig verdi på grunn av de i all vesentlighet har flytende renter.

Virkelig verdi er beregnet å være lik regnskapsført verdi for kortsiktige finansielle eiendeler og finansielle forpliktelse. Regnskapsført verdi er en rimelig tilnærming til virkelig verdi på grunn av begrenset kredittrisiko og kort tid til forfall.

Verdsettelsen av aksjer er basert på verdsettelsesteknikker, ikke observerbare markedsdata (nivå 3).

Note 18 - Immaterielle eiendeler

NOK tusen	2016	2015
Goodwill ¹	18 052	0
Dataprogrammer	55 387	36 132
Sum	73 440	36 132

Goodwill ¹

Anskaffelsesverdi ved begynnelsen av året	0	0
Kjøp i året	18 052	0
Anskaffelsesverdi ved slutten av året	18 052	0

Dataprogrammer

Anskaffelsesverdi ved begynnelsen av året	42 119	35 752
Kjøp i året	20 407	14 924
Salg / utrangering i året	-1 457	-8 557
Anskaffelsesverdi ved slutten av året	61 069	42 119
Akkumulert avskrivning ved begynnelsen av året	-5 988	-13 302
Årets avskrivninger i henhold til plan	-1 152	-1 243
Årets nedskrivninger	0	0
Akkumulert avskrivning på salg / utrangering i året	1 457	8 558
Akkumulert avskrivning ved slutten av året	-5 682	-5 988
Sum bokført verdi dataprogrammer	55 387	36 132
Sum bokført verdi andre immaterielle eiendeler	73 440	36 132

Andre immaterielle eiendeler henføres til aktivert software og goodwill
Software avskrives lineært over 3 til 10 år

¹ Goodwill i tilknyttede selskaper. Goodwill er knyttet til kjøpet av Lånekontoret (100 % eierandel). Vurdering av goodwill for 2016 har blitt utført i henhold til International Financial Reporting Standards (IFRS), og ingen korreksjoner ble foretatt i henhold til balanseført verdi.

Note 19 - Varige driftsmidler

NOK tusen	31.des 2016	31.des 2015
Anskaffelsesverdi ved begynnelsen av året	417 196	225 989
Kjøpt i året	90	203 898
Reklassifisering til finansiell eiendel	-355 208	0
Salg / utrangering i året	-61 373	-12 691
Anskaffelsesverdi ved slutten av året	704	417 196
Akkumulert ordinære avskrivninger ved begynnelsen av året	-66 848	-17 459
Avskrivning i henhold til årets plan	-48 300	-51 644
Reklassifisering til finansiell eiendel	99 112	0
Akkumulert avskrivning på salg / utrangering i året	15 472	2 255
Akkumulert avskrivning ved slutten av året	-563	-66 848
Sum bokført verdi varige driftsmidler	141	350 349
Bokførtverdi varige driftsmidler	141	139
Bokførtverdi driftsmidler leasing	0	350 209
Sum bokførtverdi varige driftsmidler	141	350 348

Driftsmidler leasing avskrives, ned til fastsatt restverdi, lineært over avtalens løpetid. Avskrivningstiden er fra 3 til 7 år.
Varige driftsmidler avskrives lineært over 3 år.

Note 20 - Andre eiendeler

NOK tusen	2016	2015
Overtatte eiendeler	7 495	4 704
Til gode merverdiavgift	0	18 235
Andre	1 027	100
Sum	8 522	23 039

Note 21 - Finansielle leasingavtaler som utleier

Nordea eier eiendeler som leases til kunder under finansielle leasingavtaler. Disse føres som fordringer på leietaker under "Utlån og fordringer på kunder" med et beløp som tilsvarer nettoinvesteringen i leieavtalen. Avstemming av brutto investering og nåverdi av fremtidige minimum leieinnbetalinger:

NOK tusen	31.des 2016	31.des 2015
Brutto investering	15 766 788	14 892 250
Ikke opptjent finansielle inntekter	-823 557	-811 534
Netto investeringer i finansielle leasingavtaler	14 943 231	14 080 716

Kontantstrøm fra brutto investeringer fordeler seg slik:

2016		5 355 085
2017	6 097 649	4 346 067
2018	3 638 519	2 644 209
2019	3 070 862	1 369 344
2020	1 566 209	633 379
2021	694 919	
Senere	698 630	544 165
Sum	15 766 788	14 892 250

Note 22 - Påløpte, ikke forfalte kostnader og forskuddsbetalte inntekter

NOK tusen	2016	2015
Påløpte renter	175	162
Påløpte kostnader	86 303	85 525
Sum	86 477	85 687

Påløpte renter blir rapportert sammen med hovedstolen for annen gjeld enn ansvarlig lån, se note 29

Note 23 - Annen gjeld

NOK tusen	2016	2015
Skyldig personaltrekk	5 548	5 513
Leverandørgjeld	31 096	31 704
Gjeld knyttet til factoringavtaler	6 276	21 632
Betalbar skatt	69 193	0
Andre	29 377	13 559
Sum	141 490	72 409

Note 24 – Pensjonsforpliktelser

NOK tusen	2016	2015
Pensjonsforpliktelse	50 002	41 814
Sum	50 002	41 814

Nordea Finans Norge har både innskuddsplaner (DCP) og ytelsesplaner (DBP)

Nordea Finans Norge (NFN) er pliktig til å ha tjenstepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenstepensjon (OTP). NFNs pensjonsordninger tilfredsstiller kravene etter denne loven. Hoveddelen av NFNs ytelsesordninger er sikret i Nordea Norge Pensjonskasse, som er administrert av Gabler AS og er sluttlønnbaserte ordninger som gir pensjon som tillegg til offentlig pensjon. NFN har også påtatt seg pensjonsforpliktelser som ikke er dekket av eiendeler i pensjonskassen, i forbindelse med førtidspensjoner og tilleggspensjoner. Ytelsesordningene ble lukket for nye ansatte fra 2011 som i stedet får pensjon basert på en innskuddsordning. Fra og med 01.01.2017 er alle ansatte født etter 1957 overført til innskuddsordning. Ansatte som er påvirket av denne endringen, vil få all opptjent ytelse som fripoliser. Innskuddsordningen administreres av Nordea Liv. NFN er også medlem i Fellesordningen for AFP (Avtalefestet pensjon) som ble opprettet med virkning fra 2011. Innskuddsordningene reflekteres ikke i balansen med mindre opptjente rettigheter ikke er betalt for.

Pensjonsplanene er strukturert i henhold til lokale regler, praksis og hvor det passer seg også kollektive avtaler. Nordeas ytelsesplaner i er tilknyttet endelig lønn og ytelsesbasert pensjonsplan som gir pensjonsordning i tillegg til myndighetenes pensjonsytelser. Pensjonsmidlene er i en separat pensjonskasse. Pensjonsordningen er i henhold til foretakspensjonsloven. Minstekrav til finansiering varierer mellom planer, men der slike krav er basert på tariffavtaler eller interne retningslinjer foreligger er finansieringsbehovet generelt at pensjonsforpliktelser målt ved hjelp av lokale krav skal dekkes i sin helhet eller med en forhåndsdefinert overskudd. Noen pensjonsordninger er ikke omfattet av finansieringsbehov og er generelt udekkede. Det blir gjort kvartalsvise vurderinger for å sikre nivået på framtidige bidrag.

Ytelsesplaner vil kunne påvirke Nordea Finans Norge gjennom endringer i netto nåverdi av pensjonsforpliktelser og/eller endringer i markedsverdien av pensjonsmidlene. Endringer i forpliktelsen er hovedsakelig drevet av endringer i forutsetninger knyttet til diskonteringsrenten (rentenivå og kredittspreader), forventet lønnsøkning, frivillig avgang og dødelighet i tillegg til faktabaserte justeringer hvor det faktiske utfallet avviker fra forventningene. Pensjonsmidlene er investert i diversifiserte porteføljer som ytterligere beskrevet nedenfor, med obligasjonsinvesteringer som reduserer renterisikoen i forpliktelsene samt en hensiktsmessig andel realinvesteringer (inflasjonssikrede) for å redusere den langsiktige inflasjonsrisikoen i forpliktelsene.

Gjennom 2016 alle ansatte i innskuddsordningen har hatt tilskuddsattser på 5% fra 1-7,1G og 8% fra 7,1-12G. Fra og med 1 januar 2017 får alle ansatte som er i innskuddsordningen følgende satser;

- Inntekt fra 0-7.1G; 7%
- Inntekt fra 7.1-12g; 18%

Styret i Nordea Finans Norge besluttet i 2016 en endring på ytelsesordningen for alle ansatte født etter 1957. Alle ansatte født etter 1957 er konvertert til innskuddsordning fra og med 01.01.2017. Denne overgangen fra ytelsesordning til innskuddsordning har gitt en i engangseffekt på 32 mnok for Nordea Finans Norge.

IAS 19 pensjonsberegninger og forutsetninger

Beregningen av pensjonsforpliktelsene utføres av ekstern aktuar og er basert på aktuarielle forutsetninger.

Forutsetninger	2016	2015
Diskonteringsrente	2,8 %	2,9 %
Forventet lønnsregulering	2,8 %	2,8 %
Forventet inflasjon	1,8 %	1,8 %
Forventet avkastning på pensjonsmidlene	3,0 %	2,9 %
Forventet regulering av løpende pensjoner	2,0 %	2,0 %
Forventet regulering av folketrygdens grunnbeløp	2,8 %	3,0 %

Sensitivitet - Påvirkning på pensjonsforpliktelsen (PBO) %

Diskonteringsrenten - økning 50bp	-8,8 %
Diskonteringsrenten - reduksjon 50bp	10,1 %
Lønnsregulering - økning 50bp	0,6 %
Lønnsregulering - reduksjon 50bp	-0,7 %
Inflasjon - økning 50bp	7,6 %
Inflasjon - reduksjon 50bp	-6,8 %

Sensitivitetsanalysen er utarbeidet ved å endre en aktuariell forutsetning og samtidig holde de øvrige forutsetningene uendret. Dette er en forenklet fremgangsmåte ettersom de aktuarielle forutsetningene normalt er korrelerte. Det tillater imidlertid regnskapsbrukeren å isolere en effekt fra en annen. Metoden som benyttes for å beregne effekten på pensjonsforpliktelsen er den samme som benyttes i beregningen av pensjonsforpliktelsen som presenteres i årsrapporten. Sammenlignet med årsrapporten for 2015 har det ikke blitt foretatt noen endringer i metodene som benyttes ved utarbeidelsen av sensitivitetsanalysen.

Nordea Finans Norge har implementert de demografiske modellene GAP07/I73 utarbeidet av Gabler (eksterne aktuarer). Disse modellene hensyntar alle nødvendige variabler for aktuarielle beregninger av pensjoner, inkludert dødelighet, og har blitt testet mot oppdatert dødelighetsstatistikk i 2016. Vi anser GAP07/I73 modellene for å være de mest hensiktsmessige aktuarielle modellene for selskapets populasjon.

Netto ytelsesbaserte pensjonsforpliktelser/pensjonsmidler

NOK tusen	2016	2015
Nåverdi av pensjonsforpliktelsene (PBO)	-184 811	-161 158
Pensjonsmidler	134 809	119 344
Netto pensjonsforpliktelse(-)/pensjonsmidler(+)	-50 002	-41 814

Endringer i nåverdien av pensjonsforpliktelsene

NOK tusen	2016	2015
Nåverdi av pensjonsforpliktelsene 1. jan	161 158	170 088
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	6 926	7 937
Rentekostnader av pensjonsforpliktelsene	4 493	4 032
Utbetaling av pensjoner	-1 043	-992
Aktuarielle gevinger / tap	39 369	-16 687
Planendring fra ytelse til innskudd	-28 943	0
Endring i avsetning for arbeidsgiveravgift	2 852	-3 221
Nåverdi av pensjonsforpliktelsene per 31. des	184 811	161 158

Gjennomsnittlig forfallstid på den ytelsesbaserte pensjonsforpliktelsen er 15 år basert på diskonterte kontantstrømmer.

Endringer i markedsverdien på pensjonsmidlene

NOK tusen	2016	2015
Pensjonsmidler 1. jan	119 344	102 213
Forventet avkastning på midlene	3 574	2 666
Utbetalte pensjoner	-1 043	-992
Innbetalinger til pensjonsordningene	9 900	9 200
Endrede pensjonsplaner	0	0
Omregninger (faktisk avkastning fratrukket renteinntekter)	3 035	6 257
Pensjonsmidler per 31. des	134 809	119 344

Sammensetning av pensjonsmidlene

Avkastningen på pensjonsmidlene i 2016 utgjorde 8,7 % (7,4 %). Avkastningen er drevet av positiv utvikling på aksjer og eiendom. Ved utgangen av året utgjorde egenkapitalkonponeringen i pensjonskassen 28 % (28 %) av totale eiendeler.

Sammensetning av pensjonsmidlene i fonderte pensjonsordninger

	2016	2015
Aksjer	28 %	28 %
Obligasjoner og innskudd	55 %	55 %
Eiendom	15 %	12 %
Andre eiendeler	2 %	5 %

Innregnet netto ytelsebaserte pensjonskostnader

NOK tusen	2016	2015
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	6 926	7 937
Rentekostnader av pensjonsforpliktelsene	4 493	4 032
Forventet avkastning på midlene	-3 574	-2 666
Innregnede actuarielle gevinster(-)/tap	0	0
Kostnader vedrørende tidligere perioders opptjening	0	0
Planendring fra ytelse til innskudd	-28 943	0
Netto pensjonskostnader	-21 098	9 304
Arbeidsgiveravgift	-2 975	1 312
Årets resultatførte ytelse pensjonskostnader	-24 073	10 615

Innregnede totalresultat

NOK tusen	2016	2015
Revaluering av endringer i finansielle forutsetninger	-3 035	-98
Revaluering fra actuarielle gevinster / tap	39 369	16 785
Revaluering av pensjonsmidler (faktisk inntekt med fradrag for renteinntekter)	0	6 257
Arbeidsgiveravgift	7 222	3 235
Årets totalt resultatførte ytelse pensjonskostnader	43 557	26 179

Flerforetaksplaner

I 2010 vedtok Stortinget å endre AFP-ordningen (Avtalefestet Pensjon) med virkning fra og med 2011. Endringene medførte at det ble opprettet en ny flerforetaks ytelsespensjonsordning som ikke kan innregnes som en ytelsesordning, da informasjon om Nordeas andel av ordningens forpliktelser og kostnader ikke er tilgjengelig fra Fellesordningens side (administrator). Den nye AFP-ordningen må derfor regnskapsføres som en innskuddsordning i henhold til IAS 19.

Den nye AFP planen gir ansatte som oppfyller vilkårene for AFP et livsvarig påslag til alderspensjon i folketrygden. Den nye planen gir videre de ansatte rett til å fortsette å jobbe samtidig som de mottar AFP uten at dette påvirker pensjonsrettighetene. AFP-ordningen bygger på et trepartsamarbeid mellom arbeidsgiverorganisasjoner, arbeidstakerorganisasjoner og staten. Staten dekker 1/3 av pensjonsutgiftene til AFP, mens tilsluttede foretak dekker 2/3. Premien som bedriftene betaler til ordningen fastsettes slik at den er tilstrekkelig til å dekke løpende utgifter til pensjon og dessuten gi grunnlag for opplegg av et pensjonsfond. Fondet skal gi tilstrekkelig sikkerhet for dekning av forventede fremtidige forpliktelser.

Premiesatsen for innbetalinger til Fellesordningen er 2,5 % av årets samlede utbetalinger mellom 1 og 7,1 ganger Folketrygdens grunnbeløp. Premien beregnes basert på lønn og gjennomsnittlige grunnbeløp fra foregående år for samtlige ansatte med unntak av ansatte under 13 år og over 61 år. Totale premier betalt av Nordea Finans Norge i 2016 utgjør NOK tusen 2.050. Betalinger til planen i 2016 dekket 180 ansatte.

Ansatte som oppfyller vilkårene for AFP er garantert AFP betalinger uavhengig av arbeidsgivers solvens. Arbeidsgiverne som tar del i Fellesordningen er solidarisk ansvarlig for to tredjedeler av skyldige pensjoner til ansatte som til enhver tid oppfyller vilkårene for AFP. Enhver over- eller underdekning ved lukking av ordningen eller selskapers uttreden fra ordningen vil ikke ha noen påvirkning på Nordea i det kommende året. Premiesatsen for 2017 vil være 2,5 % av årets samlede utbetalinger mellom 1 og 7,1 ganger Folketrygdens grunnbeløp. Forventede totale premier for 2017 utgjør NOK tusen 2.150.

Note 25 - Betingede forpliktelser

Selskapet er ikke part i saker som vurderes å få betydelig negativ effekt på selskapet eller dets finansielle situasjon.

Note 26 - Aksjer i tilknyttede selskaper

Investeringer i tilknyttede selskaper etter egenkapitalmetoden representerer investeringer i selskaper hvor Nordea Finans Norge gjennom sin eierposisjon har betydelig innflytelse. Denne typen investeringer regnskapsføres ved at selskapet presenterer sin andel av det tilknyttede selskapets resultat på linjen andre driftsinntekter og akkumulerer bokførte resultater til andelen på én linje i balansen

31. desember 2016

Selskap	Org nr	Hjemme- hørende	Bokført verdi NOK tusen	Stemmerett %
NF Fleet AS	988 906 808	Oslo	22 829	20 %
NOK tusen			2016	2015
Bokførtverdi ved begynnelsen av året			17 990	14 376
Andel resultat			4 838	3 615
Bokførtverdi ved slutten av året			22 829	17 990

Nordea Finans Norge's andel tilknyttede selskapers aggregerte balanser og resultatregnskap utgjør:

NOK tusen	2016	2015
Sum eiendeler	184 971	166 535
Sum gjeld	160 845	148 546
Driftsinntekter	48 199	49 417
Resultat før skatt	5 188	4 958

Note 27 – Aksjer

31. desember 2016

Selskap	Org nr	Hjemme- hørende	Bokført verdi NOK tusen	Stemmerett %
NF Techfleet AB	813779862	Oslo	2 824	4,65 %

Note 28 - Opplysninger om nærstående parter

NOK tusen	Nordea Bank Norge ASA		Tilknyttede selskaper	
	2016	2015	2016	2015
Eiendeler				
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	10 571	18 112		
Utlån til og fordringer på kunder	0	0	130 000	170 000
Sum eiendeler	10 571	18 112	130 000	170 000
Gjeld				
Lån fra kredittinstitusjoner	20 687 482	20 532 432		
Påløpte renter	175	162		
Ansvarlig lånekapital	380 000	380 000		
Sum gjeld	21 067 657	20 912 594		
Netto renter				
Renteinntekter	241	523	2 556	3 965
Rentekostnader	-209 170	-265 667		
Netto renter	-208 928	-265 144	2 556	3 965

Nordea Finans Norge AS leier lokaler av Nordea Bank Norge ASA. I tillegg har selskapet avtale med morbank vedrørende fordeling av kostnader for fellestjenester som infrastruktur, IT, juridiske tjenester og HR. Avtalene er basert på markedsmessige betingelser. I Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner inngår bundet bankinnskudd for skattetrekk i Nordea Bank Norge ASA med NOK 5.548 tusen.

Nordea Finans Norge AS har i 2016 kjøpt Lånekontoret fra Nordea Bank Norge ASA. Avtalen er basert på markedsmessig betingelser.

Note 29 - Lån fra kredittinstitusjoner

NOK tusen	2016	2015
Lån fra konsernselskaper	20 676 661	20 521 967
Påløpte renter	10 821	10 465
Sum	20 687 482	20 532 432
Løpetid		
Gjenstående løpetid (bokført verdi)		
Betalbar på anmodning	12 962 464	13 513 057
Maksimum 3 måneder	7 402 910	6 718 965
3-12 måneder	78 666	21 458
1-5 år	243 443	272 647
Mer enn 5 år	0	6 306
Sum	20 687 482	20 532 432

Note 30 – Risikoforhold

Kreditrisiko

NOK mill	2016	2015	2016	2015
Stat	197	225	0,8 %	0,9 %
Meget lav risiko	9 018	8 339	34,5 %	34,3 %
Lav risiko	13 405	12 208	51,4 %	50,2 %
Middels risiko	1 876	1 869	7,2 %	7,7 %
Middels høy risiko	530	551	2,0 %	2,3 %
Høy risiko	560	485	2,1 %	2,0 %
Meget høy risiko	124	217	0,5 %	0,9 %
Misligholdt	394	441	1,5 %	1,8 %
Sum	26 104	24 333		

Factoring klassifiseres som meget lav risiko fordi all historikk viser at produktet har gitt meget lave tap. Varelager finansiering er definert som middels risiko. Billån settes til middels høy risiko. Forbrukslån settes til høy risiko. For øvrig bygger klassifiseringen på scoreverdier. Disse verdiene estimerer forventet misligholdsrate i løpet av de neste 12 måneder. Det fremkommer av tabellen at den relative andel av risikoklassene med høy, meget høy og misligholdt volum er redusert fra 4,7 % til 4,1 % løpet av 2016. Normaliserte tap beregnes vanligvis som et gjennomsnitt av siste 10 års kostnadsførte tap som er 0,41 % poeng. Dette forutsetter samme porteføljesammensetning i perioden. Tapene de siste årene har imidlertid vært på et vesentlige lavere nivå. Dette skyldes en bedret risikoprofil i porteføljen, forbrukslån er ute av balansen og at tidligere perioder inneholder en finanskriser samt et uvanlig stort enkeltstående tap. De normaliserte tapene på nåværende portefølje vurderes å være mellom 0,20 % - 0,30 % poeng.

Nordea Finans Norge AS har god spredning i kundemassen og det er ingen enkeltengasjement som utgjør >10 % av ansvarlig kapital. Den gjennomsnittlige PD på de ratingpliktige engasjementene var 1,03 % per 31.12.2016, hvilket er den økning på 0,33 % prosentpoeng siden forrige årsskiftet. Utlån til oljerelatert virksomhet er begrenset. Utlån til kunder hjemmehørende til Rogaland utgjør 2,1 % av det totale utlånsvolumet i Nordea Finans Norge.

Tabellen under viser forfalte beløp på utlån og overtrekk på kreditter / innskudd fordelt på antall dager etter forfall som ikke skyldes forsinkelser i betalingsformidlingen. Forfalte utlån og overtrekk på kreditter/innskudd blir løpende overvåket. Engasjementer hvor det identifiseres en sannsynlig svekkelse i kundens betalingsevne, blir vurdert for nedskrivning. Slik vurdering blir også gjort for engasjementene som er inkludert i tabellen uten at svekkelse i kundens betalingsevne er identifisert. Forfalte lån og kreditter hvor det er foretatt nedskrivninger, er ikke inkludert i tabellen.

NOK mill	31.des.16		31.des.15	
	Foretak	Husholding	Foretak	Husholding
6-30 dager	532	504	606	446
31-60 dager	150	203	209	168
61-90 dager	30	30	57	37
> 90 dager	20	19	37	10
Sum	732	755	910	661
Forfalte utlån uten verdifall i % av utlån og fordringer	3 %	3 %	4 %	3 %

Utlån til kunder med hvor det er gitt betalingslettelser (forbearance) og som ellers antas å ville fått betalingsutfordringer beløper seg til 256,8 millioner kroner.

De største utlånsektorene er:

NOK mill	2016	2015
Husholdning	9 875	8 996
Bygg og anlegg	2 966	3 023
Forretningsmessig tjenesteyting	3 133	2 805
Varehandel	2 971	3 021
Transport	2 462	2 119
Jordbruk, fiske	1 634	1 610

Utlån med pant eller eiendomsrett i personkjøretøy og nyttekjøretøy utgjør 57,3 % av de totale utlån, mens eksponering i anleggsmaskiner utgjør 16,4 % av utlånet.

Kreditrisikostyring

Primæransvaret for å styre kredittrisiko innen eget området har de enkelte produkt og kundeområdene i Nordea Finans Norge AS. Group Risk management er ansvarlig for rammene for kredittprosessen og kredittriskostyring i konsernet. Disse består av retningslinjer og instruksjoner som Nordea Finans Norge AS følger. Kredittinstruksen i Nordea Finans Norge AS bygger på konsernets instruks og styret fastsetter fullmakter for kredittkomiteer på ulike nivåer innenfor forretningsområdene. Større kreditter må besluttes i konsernets kredittkomiteer. Group Risk Management er ansvarlig for å kontrollere og overvåke kvaliteten på portefølje og prosesser. Group Credit Control gjennomfører stedlig kontroll som rapporteres til styret i Nordea Finans Norge AS. Kredittkontrollen skjer både ved egne ressurser og med støtte fra konsernet. Rapporter fra kreditt kontrollen fremlegges for styret og kontrollkomiteen.

Operasjonell risiko

Hovedprinsippet for styring av operasjonell risiko i Nordea er basert på tre forsvarslinjer. Første forsvarslinje omfatter forretningsområdene og konsernfunksjonene som er ansvarlige for den daglige risikostyringen og driften.

Nordea Finans Norge AS har implementert konsernets rutiner for identifisering og rapportering av tap som følge av hendelser relatert til operasjonell risiko. Observerte tap som følge av svikt i rutiner, systemer eller annen operasjonelle hendelser er begrenset og har først og fremst vært knyttet til svikt i IT applikasjoner eller hardware. Sårbarhet knyttet til nøkkelpersoner er også et fokusområde for operasjonell risiko. I tillegg til selskapets egne ressurser utfører intern-revisjonen i konsernet en uavhengig kontroll av utvalgte områder i selskapet. Kontrollfunksjonene Group Operational Risk, Group Risk Management og Group Compliance er andre forsvarslinje mens Group Internal Audit gjennomfører revisjoner som tredje forsvarslinje.

Renterisikostyring

Selskapets renterisiko er først og fremst knyttet til varslingsfrister og praktiske sider ved rentereguleringer på flytende rente. Utlån med fast rente har et begrenset omfang. Fastrente utlån sikres hovedsakelig en til en. Renterisiko er beregnet til 3,7 millioner kroner forutsatt ett prosentpoeng endring i rentenivå. Dette er godt innenfor de rammer som er fastsatt av Group Treasury for denne risikoen.

Valutarisikostyring

Valutarisiko styres ved at utlån sikres ved innlån i samme valuta og med samme løpetid som den fremmede valutaen. Valutarisiko oppstår ved at rentemarginen først veksles til norske kroner ved realisering. Valutaeksponeringen er beregnet til 2,6 millioner kroner pr 31.12.2016. Med valutaeksponering menes her forskjellen mellom eiendeler og gjeld. Selskapet har et utlån i fremmedvaluta som omregnet til norske kroner utgjør 814 millioner pr 31.12.2016.

Likviditetsstyring

Selskapets innlån kommer i sin helhet fra Nordea Bank Norge ASA og er basert på en rammeavtale som har årlig fornyelse. Trekkrettigheten beløper seg til 2.870 millioner EURO per 31.12.2016. Planlegging og styring av likviditet skjer i tett samarbeid med konsernet. Da all funding skjer via morbank er selskapets likviditetsrisiko en risiko som er nært knyttet opp mot eiers likviditetsrisiko. Selskapet inngår derfor i konsernets likviditetsstyring og alle fremtidig kontantstrømmer rapporteres til Group Treasury.

Soliditet

Vedrørende selskapets kapitaldekning vises det til note 9. Selskapet har en kapitaldekning pr 31.12.2016 som er godt over kravene i Pillar 1 samt overgangsreglene. Retningslinjene for kapitaliseringen av selskapets skjer i nært samarbeid med konsernet. De interne retningslinjene inkluderer også Internal Capital Adequacy Assessment Process (Pillar II) som foretas på konsernnivå. Kapitaliseringen ansees å være tilfredsstillende i forhold til risikostyrt kapitalkrav, forventet vekst og eventuelle uforutsette makroøkonomiske hendelser.

Til generalforsamlingen i Nordea Finans Norge AS

Uavhengig revisors beretning

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Nordea Finans Norge AS' årsregnskap som består av balanse per 31. desember 2016, resultatregnskap, oppstilling over endringer i egenkapital og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2016, og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av selskapet slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Ledelsen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon består av årsberetningen, men inkluderer ikke årsregnskapet og revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon.

Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Styrets og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner

PricewaterhouseCoopers AS, Postboks 748 Sentrum, NO-0106 Oslo

T: 02316, org.no.: 987 009 713 MVA, www.pwc.no

Statsautoriserte revisorer, medlemmer av Den norske Revisorforening og autorisert regnskapsførererselskap

nødvendig for å kunne utarbeide et regnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet med mindre ledelsen enten har til hensikt å avvike selskapet eller legge ned virksomheten, eller ikke har noe realistisk alternativ til dette.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utover vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i regnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på hensiktsmessigheten av ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen ved avleggelsen av regnskapet, basert på innhentede revisjonsbevis, og hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om selskapets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i regnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifiserer vår konklusjon om årsregnskapet og årsberetningen. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet inntil datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapet ikke fortsetter driften.

- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet representerer de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Oslo 9. februar 2017

PricewaterhouseCoopers AS

Erik Andersen

Statsautorisert revisor